

OBČINA MORAVČE

Kulturni dom Moravče

Vabi v soboto, 29.10.2005, ob 20. uri na ogled gledališke predstave:

»ŠČUKA, DA TE KAP«, komedija avtorja Toneta Partljiča.

Predprodaja vstopnic po 1.000 Sit v Centru Resnik in uro pred predstavo po 1.200 Sit v avli Kulturnega doma.

Gostuje Gledališka skupina KD Mlinše.

Popestrite si prve jesenske dni z ogledom priljubljene komedije, polne humorja in življenjskih zapletov, ki so tako značilni za predstave Toneta Partljiča.

Lepo vabljeni!

Sodelujmo pri razvoju podeželja!

Januarja sprejeti razvojni dokument *Razvojni program podeželja*, ki vključuje 13 občin (Kamnik, Komenda, Trzin, Lukovica, Domžale, Moravče, Dol pri Ljubljani, Litija, Šmartno pri Litiji, Zagorje ob Savi, Trbovlje, Hrastnik in Radeče), poleg ostalih vsebin zajema nabor izvedbenih projektov, za katere so vključene občine smatrale, da so pomembni za njihov nadaljnji razvoj. Eden pomembnejših je projekt *Po poteh dediščine*, ki v katalogu Trkamo na vrata dediščine združuje 44 najkvalitetnejših točk naravne in kulturne dediščine.

Z namenom realizacije nekaterih opredeljenih projektov je Center za razvoj Litija spodbudil pripravo izvedbenega projekta *Razvoj intelektualne infrastrukture v okviru projekta Po poteh dediščine*. Občina Litija je projekt kot nosilka konec lanskega leta prijavila na Agencijo RS za regionalni razvoj za financiranje iz neposrednih spodbud za leto 2005 za občine osrednje slovenske regije. Agencija je omenjeni projekt odobrila, avgusta pa smo pričeli z realizacijo v projektu zavedenih aktivnosti. Lete obsegajo izvedbo 6 tematsko različnih delavnic, strokovno ekskurzijo, okroglo mizo, pripravo pravilnika o izgledu lokacij točk dediščine in na tej osnovi zasnovo enotne informativne infrastrukture (info table) na točkah dediščine.

V septembru in začetku oktobra smo izvedli naslednje delavnice, na katere smo ciljne skupine tudi pisno vabili: Politika razvoja podeželja v obdobju 2007 - 2013, Veščine komunikacije pri delu s strankami, Uporaba sodobnih informacijskih sistemov. 7. oktobra pa se bomo udeležili tudi strokovne ekskurzije, namenjene tako turistično-gostinskim ponudnikom kot lokalnim turističnim institucijam in lokalnim koordinatorjem vključenih občin. Spoznavali bomo primere dobrih praks na izbranih točkah dediščine na območju Dolenjske, kjer imajo že deset let izkušenj s projektom *Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine*.

V drugi polovici meseca oktobra bomo izvedli še zadnje tri delavnice skupaj z zaključno okroglo mizo, na katere bodo pisno vabljene vse ciljne skupine.

Delavnica *Definirajmo dobro poslovno idejo* bo izvedena v torek, 11. 10. 2005, v Lukovici, namenjena pa je predvsem obstoječim in potencialnim turističnim oz. izletniškim kmetijam ter vsem, ki še razmišljate o tem, da bi svojo dejavnost na kmetiji usmerili v turizem. Delavnici na temo *Priprava in trženja turističnih produktov ter Geografsko-turistična predstavitev projektnega območja*, prav tako pa okrogla miza na temo *Podeželje - prostor neizkoriščenih priložnosti*, bodo

Moški pevski zbor
Kulturnega društva Tineta Kosa Moravče
vabi na jubilejni

KONCERT

SPOMIN NA ZVONČKE

(Miro Capuder – 40 let vodenja zbora)

v soboto, 15. oktobra 2005, ob 19. uri
v dvorani Kulturnega doma v Moravčah

Osrednji gost koncerta:

OTO PESTNER

V programu bodo sodelovali:

Moški pevski zbor pod vodstvom Mira Capudra,

Oto Pestner, Študentski trio,

Instrumentalna spremljava:

Nastja Osolnik – klavir, Milan Kokalj – kitara,

Gašper Kokalj – bas kitara

Na koncertu bomo predstavili skladbe nove zgoščenke Moškega pevskega zbora, izdane ob 40. obletnici zbora.

Vljudno vabljeni!

PGD MORAVČE vabi

na ogled gasilskega tekmovanja
"MEMORIAL STAŠA LEBARJA 2005",

ki bo v soboto, 15. oktobra, ob 13. uri
na avtobusnem parkirišču v Moravčah.

Vljudno vabljeni!

KNJIŽNICA MORAVČE

VABI NAJSTNIKE

NA DEBATNO DELAVNICO

"POVEM TI NA UHO",

ki bo v torek, 11. OKTOBRA, OB 18. URI

v prostorih knjižnice v Moravčah

Občina Moravče bo v začetku oktobra objavila razpis za dodeljevanje proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Moravče za leto 2005. Besedilo razpisa bo objavljeno na oglasni deski občine Moravče ter na oglasnih deskah krajevnih skupnosti.

MARTIN REBOLJ, župan

organizirane v torek, 18. 10. 2005, od 10. ure dalje v Komendi. Na njih bosta sodelovala predstavnika pilotnega projekta *Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine*, ki imata dolgoletne izkušnje na področju trženja in vodenja projekta.

Ker so delavnice in okrogla miza namenjene najširšemu krogu obstoječih in potencialnih turističnih in gostinskih ponudnikov ter delujočim lokalnim turističnim institucijam okrog točk dediščine, vas že sedaj vljudno vabimo, da se jih udeležite ter tako skupaj z nami prispevate k razvoju turizma na podeželju!

Spoštovani bralke in bralci.

Jesen je in vsakodnevne obveznosti so se nam zgrnile na glavo. Hitimo v službo, šolo, na različne sestanke, doma pospravljamo pridelke, kosimo zadnjo travo ali siliramo koruzo, ... Komaj še najdemo čas, da se za trenutek usedemo, spijemo kavico, na hitro poljubimo svoje otroke in se čudimo kako so že zrasli, na hitro preberemo Novice iz Moravske doline ali pokličemo prijatelje, samo toliko, da jih pozdravimo in izvemo, da so v redu.

V številki Novic iz Moravske doline, ki je pred vami si lahko med drugim preberete povzetek poročila računskega sodišča, ki nas vse zelo zanima. Zanimiv je tudi prispevek o ustanovitvi medobčinskega inšpektorata. Namesto rubrike "Pet minut s svetnikom" uvajamo novo rubriko "Iščemo in ... najdemo?!" in vas vabimo k sodelovanju. V OŠ Jurija Vege so odprli spominsko sobo o šolstvu na moravškem. Izobraževalni članek je tokrat namenjen društveni dejavnosti. V pismih bralcev se nadaljuje razprava o honorarjih tega in onega. Resnično že pogrešamo pisma vas, dragi bralci in bralke, vaša mnenja in razmišljanja. Bi bilo lepo, če bi različne honorarje potisnili malo na stran, kaj mislite?

Jesen je tako lepa, malo muhasta, pa vendar polna barv in sadov narave. Ob vseh nujnih in manj nujnih obveznostih si vzemite čas zase, za svojo družino, prijatelje, in nenazadnje tudi za branje Novic iz Moravske doline.

KATARINA PETERC, pomočnica urednice

Mladinska komisija pri Gasilski zvezi Moravče vabi vse občane, gasilce in simpatizerje na gasilsko - družabno srečanje mladine iz celotne regije Ljubljana III. Mladinsko srečanje v obliki kviza bo organizirano za vseh osem občin Ljubljanske regije. Pomerili se bomo v znanjih in spretnostih s področja gasilske tematike in družabnosti.

Kviz bo v petek, 21. oktobra 2005, ob 17. uri v Kulturnem domu Moravče.

Pokažimo pozornost našim in ostalim gostom, mladim gasilcem, da bodo tako dobili vzpodbudo za nadaljnje prostovoljno in humano delo, ki je vsekakor v dobrobit vseh nas.

Vstop bo prost, vljudno vabljeni!

Jože Klopčič, predsednik MK pri GZ Moravče

Občina Domžale in Knjižnica Domžale
vabita na

**slovesno odprtje nove Knjižnice Domžale
v petek, 7. oktobra 2005, ob 16.30 uri.**

PROGRAM:

- **sedanja Knjižnica Domžale (Ljubljanska c. 58) - ob 16.30 uri:**
prenos zadnje knjige iz dosedanje Knjižnice Domžale v novo knjižnico (sodeluje 1000 otrok iz vrtcev, učencev osnovnih šol in dijakov srednje šole iz občine Domžale s starši; Godba Domžale)
- **Trgovski center Mercator - ob 16.30 uri:**
zbiranje obiskovalcev ter ogled poteka prenosa zadnje knjige
- **parkirni prostor pred novo Knjižnico Domžale (Cesta talcev 4) - ob 17.00 uri:**
slovesno odprtje nove Knjižnice Domžale s slavnostnim govorom županje Cvete Zalokar Oražem. Slavnostni gost bo dr. Janez Drnovšek, predsednik Republike Slovenije.
- **kulturni program v katerem sodelujejo: Godba Domžale, Rožmarinke in Tolkalna skupina Glasbene šole Domžale**
- **ogled nove knjižnice in razstave "Razglasitev Domžal za trg 1925"**

**DRUŠTVO LIPA
UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO
OBDOBJE DOMŽALE**

Ljubljanska 80 Domžale
tel. 722 66 70; 041 727 873
el. pošta: univerza.lipa@siol.net

PROGRAM:

- Jezikovno izobraževanje
- Zgodovina
- Religije sveta
- Računalništvo
- Kulturno področje
- Kultura lepega in pravilnega govora
- Likovni krožek
- Keramičarski krožek
- Mešani pevski zbor
- Krožki znanja in ročnih spretnosti
- Unicef – punčke iz cunj
- Naš dom
- Pomagajmo si sami
- Zdravilna zelišča- dar narave
- Seniorji v prometu – varna vožnja
- Šport in rekreacija
- Plesni verčeri
- Strokovni izleti

Pridružite se nam, vaše življenje bo
zanimivejše, lepše in bogatejše.

URADNE URE V SEPTEMBRU:
Ponedeljek in sreda od 10 do 12 ure
in od 16 do 18 ure.

Naslednja številka Novic iz Moravske doline bo predvidoma izšla **11. novembra**. Vaše prispevke pričakujemo do **26. oktobra**, ko jih med 17. in 18. uro lahko osebno oddate tudi v prostorih uredništva na Vegovi 7 (nad trgovino Tuš).

Oddate jih lahko na sedežu Občine Moravče osebno, pošljete po pošti ali elektronski pošti moravske.novice@moravce.si.

Novice iz Moravske doline

7. oktober 2005, Letnik VI, Številka 8

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. • Izhaja predvidoma enkrat mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. • Sedež izdajatelja in naslov uredništva: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, telefon 7231-229. • Izdajateljski svet: Martin Rebolj (predsednik), Roman Cerar, Jože Klopčič, Roman Novak, Anton Pačnik, Stanislav Ravnikar, Renata Vidergar, Ivan Vidic. • Odgovorna urednica: Bernarda Mal, E-pošta moravske.novice@moravce.si, tel. 031 452 022. • Pomočnica urednice, oglasno trženje: Katarina Peterc, tel. 031 340 573. • Uredniški odbor: Branka Bizjan, Bojana Dorič, Darinka Grum, Jelka Lalič, Francka Toman, Ivica Zorko - Zupančič. • Medij Novice iz Moravske doline je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374. • Lektoriranje: Jana Kovič. • Oblikovanje in priprava za tisk: Andrej Lombar. • Tisk: Tiskarna Januš. • Naklada 1550 izvodov.

Vsi prispevki, ki jih pošiljate za objavo, morajo biti lastnoročno podpisani, imeti morajo datum in kraj pisanja, naslov prispevka, zapis avtorja besedila in fotografij. Če pišete v imenu društva, politične stranke, skupine ljudi, opremite dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg prispevka, če imate le možnost, oddajte tudi zapis na disketi ali ga pošljite po E-pošti. Prispevki naj ne presegajo 1800 znakov vključno s presledki. V nasprotnem primeru bomo prisiljeni prispevek zavrniti ali krajšati. Rokopisov ne sprejemamo! Slikovnega in pisnega gradiva ne vračamo!

Pozdravljeni!

Koledarska jesen se je že začela in narava se počasi pripravlja na jesensko podobo. Ljudje bi radi še čim več postorili pred zimo. Ko se vozim po občini, ko obiščem kakšno od vasi, vidim, kako poskušate izkoristiti vsako urico kolikor toliko ugodnega vremena za delo. Tudi Občina Moravče se intenzivno pripravlja za začetek del na cestah in vodovodih.

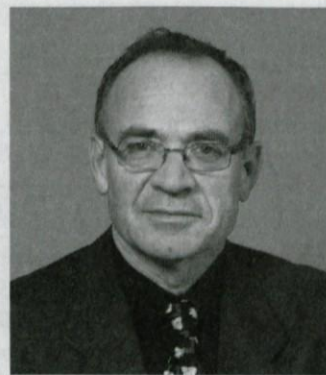
Razpisi so končani, komisija je izbrala izvajalce, podpisane so tudi prve pogodbe. V naslednjih dneh bomo pričeli z deli, ki so predvidena na naslednjih cestnih od-

sekih: Kovačija, Dolina - Zgornja.Gora, leva trasa Gaberje - Limbarska gora, Dašenk - Belnek - Ribče - Spodnji. Preker, projekt in odmera ceste Spodnji Preker - Zalog - Velika vas. Na vodovodih se bodo izvedle naslednje investicije: pričetek izgradnje vodovoda nove Stegne (hidroforna postaja), vodovod od Ravnikarja do vodohrama Straža, vodovodni priključek Srečo Kopač (Češnjice), dela na vodovodu Sp. Dobrava, zamenjava dela cevovoda med Češnjicami in Moravčami, projekt in pričetek del na vodovodni priključek Sv. Mohor, projekt vodovoda Hrastnik - Kal - Tlačnica, vodovod visoka cona Dešen - Ušenišče.

Vsa našeta dela se bodo izvedla v okvirih sredstev v proračunu, razen na vodovodu Dešen - Ušenišče, kjer smo se uspeli dogovoriti z direktorjem IAK Kresnice za pomoč pri izgradnji. V okviru projekta ceste Ribče - Sp. Preker - Zalog - Velika vas sodelujemo na razpisu RRA LUR za medobčinske projekte izgradnje cestne infrastrukture skupaj z občino Litija. Nosilec projekta je Občina Moravče. Do sedaj smo bili na razpisu uspešni, saj smo na prvem mestu in čakamo le še odločitev komisije, ki se bo sestala v novembru.

12. septembra je bilo objavljeno končno poročilo Računskega sodišča o pregledu poslovanja občine Moravče v letu 2003. Povzetek poročila računskega sodišča je objavila direktorica občinske uprave, zato bom citiral le zaključni del mnenja: »Po našem mnenju je bilo poslovanje občine Moravče v pomembnem neskladju z relevantnimi predpisi (negativno mnenje).« Iz poročila računskega sodišča je razvidno finančno oškodovanje občine. S tem so potrjene tudi moje trditve.

Že od začetka marca Občina Moravče intenzivno pelje postopke za pridobivanje prostorsko ureditvenih pogojev (PUP).

Izpeljana je bila že tudi prva konferenca, ki je bila namenjena strokovni javnosti, na drugo, ki bo predvidoma decembra, bomo povabili vse zainteresirane občane. Akti naj bi bili za sprejem na Občinskem svetu pripravljene v začetku leta 2006. Občina se pripravlja tudi na izpeljavo ostalih aktov, to sta prostorska strategija občine in prostorski red. Rok za sprejetje je sredina leta 2007. V času sprejemanja teh prostorskih aktov boste lahko občani vlagali svoje pripombe, oziroma želje v zvezi z zazidljivostjo posameznih parcel. Predvidoma boste obrazec za vlogo lahko dobili že v mesecih marcu ali aprilu.

22. septembra smo odprli Učno sprehajalno pot ob Rači. Od same ideje do odprtja je preteklo kar nekaj let. Vsekakor pa je širok krog zaslužnih, da je pot dobila današnjo podobo. Številen obisk na otvoritvi je potrdil veliko zainteresiranost za pot in tudi nujnost razvijanja do še popolnejše oblike. Potrudili se bomo, da bomo do zime pot še nekoliko izboljšali. Posebna zahvala gre vsem, ki so pri tej poti sodelovali. Seznam je res dolg in omenil bi jih le nekaj: Simonu Kušarju, Zavodu za kulturno in naravno dediščino Slovenije, območna enota Kranj, ki je vseskozi aktivno, strokovno sodeloval, vsem lastnikom zemlje, kneževini Monako za donatorstvo, vsem, ki so delali na poti in jo urejevali, domačinom, Mladinskemu svetu. Učno sprehajalno pot ob Rači je dobilo v upravljanje Turistično društvo Moravče. Dogovarjamo se tudi, da bi v zimskem času Kranjski zavod izobraževal turistične vodiče.

Tako vidite, se moramo ukvarjati tudi s preteklostjo, poskušamo čim bolj intenzivno delati tekoče in kar veliko zadev pripravljamo za prihodnost.

Želim vam vse dobro in vas lepo pozdravljam!

Martin Rebolj, župan

Ustanovitev Medobčinskega inšpektorata – organa skupne občinske uprave

Sama zakonodaja, predvsem pa Zakon o lokalni samoupravi ter Zakon o financiranju občin dopušča in spodbuja ustanavljanje organov skupne občinske uprave.

Občina Moravče do sedaj področje komunalnega nadzorstva ter redarske službe sploh ni imela urejeno. Ker pa predpisi to zahtevajo ter potreba po nadzoru postaja vse večja, smo se odločili, da skupaj s še petimi sosednjimi občinami, to so Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš in Vodice, ustanovimo organ skupne občinske uprave, ki bo opravljal naloge občinskega nadzorstva in občinskega redarstva. 49.a člen Zakona o lokalni samoupravi daje občinam pravno podlago za ustanovitev Medobčinskega inšpektorata – organa skupne občinske uprave.

V Občini Moravče sam obseg dela ni tako obsežen, da bi imeli ustanovljen samostojni organ inšpekcijskega nadzorstva, po drugi strani pa zakonodaja zahteva, da imamo to področje urejeno in pokrito. Iz podobnih razlogov so se vse omenjene občine za izvajanje inšpekcijske službe odločile prav zaradi racionalnosti ter ekonomičnosti. Po podpisu namere s strani županov vseh omenjenih občin o ustanovitvi skupnega inšpekcijskega organa, so predstavniki občin izbrali najugodnejšega izvajalca za pripravo vseh aktov in izvedbo del, ki so potrebna za ustanovitev tovrstnega organa. Kot izvajalka je bila izbrana družba Prešern – Tavčar d.n.o.

Medobčinski inšpektorat, ki je organ skupne občinske uprave,

se ustanovi z odlokom. Odlok o ustanovitvi Medobčinskega inšpektorata – organa skupne občinske uprave, ki naj bi ga v prvem branju obravnaval Občinski svet na seji 28. 9. 2005, je razdeljen na sedem poglavij.

1. poglavje **Splošne določbe**. Tu so našteje občine ustanoviteljice, določen sedež Medobčinskega inšpektorata in njegov žig. V nadaljevanju je še določba, s katero so občinski inšpektorji in občinski redarji opredeljeni kot delavci s posebnimi pooblastili, kar izkazujejo s službeno izkaznico. Občinski redarji nosijo tudi z državnim pravilnikom predpisano uniformo.

2. poglavje – **Naloge in organizacija dela**. V njem je določeno, da Medobčinski inšpektorat opravlja za občine ustanoviteljice inšpekcijski nadzor in občinsko redarstvo ter način dela. Pri tem je pomembno, da nastopa inšpektorat vselej v imenu krajevno pristojne občine ustanoviteljice. V tem poglavju je še določeno, da inšpektorat vodi glavni inšpektor, opredeljene so njegove naloge ter pogoji in način imenovanja.

3. poglavje – **Inšpekcijsko nadzorstvo**. Določa naloge inšpekcijskega nadzorstva, pravice in dolžnosti občinskega inšpektorja ter pogoje, ki jih mora izpolnjevati. Če pri opravljanju svojega dela občinski inšpektor ugotovi, da je kršen občinski predpis, mora opozoriti kršitelja, odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi, voditi postopek zaradi prekrška, izreči globo, predlagati pristojnemu občinskemu organu sprejem ukrepov in odrediti druge ukrepe in dejanja, za katere je pooblaščen.

V primeru, ko ugotovi kršitev republiškega predpisa, pa ima pravico in dolžnost opozoriti kršitelja, pridobiti razpoložljive podatke o kršitvi in kršitelju, podati prijavo kršitve pristojnemu državnemu organu in o tem poročati županu.

Občinski inšpektor lahko zaprosi za pomoč policijo, kadar je to potrebno za varno opravljanje njegovega dela.

V tem poglavju so tudi določene dolžnosti pravnih in fizičnih oseb, pri katerih se opravlja inšpekcijsko nadzorstvo.

4. poglavje – **Občinsko redarstvo**. Določa pogoje za občinske redarje, ki nadzorujejo mirujoči promet ter ugotavljajo nepravilnosti na področju varstva okolja, javnega reda in miru, komunalne urejenosti in zunanega videza občine.

Ob opravljanju nadzorstva mirujočega prometa ima redar

pravico in dolžnost opozoriti voznika kršitelja, na vozilo namestiti obvestilo o kršitvi, izreči globo na kraju samem, izdati obvestilo o prekršku in plačilni nalog, voditi postopek o prekršku, ugotoviti istovetnost osebe v zvezi z opravljanjem nadzora in obveščati pristojne organe, če meni, da so potrebni ukrepi, za katere ni pristojen.

Na področju varstva okolja, javnega reda, komunalne urejenosti ali zunanega videza občine ima občinski redar pravico in dolžnost opozoriti kršitelja, natančno zapisati podatke o nepravilnostih in jih po potrebi fotografirati, posredovati podatke o nepravilnostih občinskemu inšpektorju in obveščati pristojne organe, če meni, da so potrebni dodatni ukrepi.

5. poglavje – **Sredstva za delo**. Določa, da občine ustanoviteljice zagotavljajo potrebna finančna sredstva za delo Medobčinskega inšpektorata v svojih proračunih, skladno z Dogovorom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

6. poglavje – **Dogovor o medsebojnih pravicah**. Obveznostih in odgovornostih določa, da dogovor sklenejo župani občin ustanoviteljic, v njem pa določijo pravice in obveznosti do inšpektorata, načrtovanje in način dela, način poročanja, način financiranja, opravljanje administrativnih, strokovnih, pomožnih in drugih del za inšpektorat ter druge, za nemoteno delo inšpektorata, pomembne zadeve. Prav tako so v dogovoru določene obveznosti občin glede zagotavljanja prostora in opreme za delo inšpektorata.

7. poglavje – **Prehodne in končne določbe**. Tu navaja, da bo inšpektorat začel z delom 1. februarja 2006, prav tako pa so določeni pogoji in način morebitnega pristopa ali izstopa posamezne občine ustanoviteljice.

Ta odlok je sprejet, ko ga sprejmejo vsi občinski sveti občin ustanoviteljic v istem besedilu. Veljati pa bo začel naslednji dan po zadnji objavi v uradnem glasilu posamezne občine ustanoviteljice.

Stroške delovanja Medobčinskega inšpektorata si bodo v prvem letu delovanja delile občine po enakih deležih. Na vsako občino odpade ena šestina stroškov. Kasneje pa si bodo stroške delile na podlagi Dogovora sklenjenega za izvajanje medobčinske inšpekcije.

NEVENKA ZAVIRŠEK, direktorica občinske uprave
Občine Moravče

Povzetek revizijskega poročila o poslovanju Občine Moravče v letu 2003

Računsko sodišče je revidiralo poslovanje Občine Moravče, ki jo sestavlja pet krajevnih skupnosti, ki nimajo statusa pravne osebe, in ima 4.572 prebivalcev. Je ustanoviteljica javnega zavoda in soustanoviteljica štirih javnih podjetij.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja občine v letu 2003.

Pri revidiranju pravilnosti poslovanja je računsko sodišče ugotovilo, da je občina v naslednjih primerih ravnala v neskladju s predpisi:

- Nepravilno je sistemizirala dve delovni mesti v oddelku za splošne in pravne zadeve, zaposlila delavca, ki ni izpolnjeval pogojev, ter nepravilno obračunavala in izplačevala plače delavcem v občinski upravi;
- Nepravilno je oddala naročilo male vrednosti v znesku 282 tisoč tolarjev, ker izvajalcu ni izdala naročilnice;
- Ni spoštovala zakonskih rokov za plačilo pogodbenih obveznosti v znesku 932 tisoč tolarjev;
- Tekoče transfere v skupnem znesku 10.638 tisoč tolarjev je dodelila brez javnega razpisa, od tega transfere na področju

kulture v znesku 3.795 tisoč tolarjev, na področju športa v znesku 4.550 tisoč tolarjev in transfere društvom na področju turizma in humanitarnim društvom ter drugim društvom v znesku 2.293 tisoč tolarjev.

• Pri javnem razpisu za transfere na področju kmetijstva v znesku 19.156 tisoč tolarjev ni navedla kriterijev, ki so obvezni sestavni del razpisne dokumentacije.

Računsko sodišče je Občini Moravče o pravilnosti poslovanja v letu 2003 izreklo negativno mnenje.

Računsko sodišče je od Občine Moravče zaradi nepravilnosti, ki jih je odkrilo pri poslovanju, zahtevalo odzivno poročilo, v katerem mora občina v 90 dneh izkazati ukrepe, ki se nanašajo na sprejem pravilnika za financiranje društev s področja sociale, turizma in drugih društev in na vzpostavitev zakonitega stanja na področju obračunavanja in izplačevanja plač delavcem v občinski upravi.

Številka: 1215-9/2004-26

Ljubljana, 12. septembra 2005

Dostopno na spletni strani: <http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/PregledNovic?OpenForm>
Na isti spletni strani si lahko preberete tudi celotno Revizijsko poročilo o poslovanju Občine Moravče za leto 2003

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Zakaj nismo znali izračunati plač?

Računsko sodišče Republike Slovenije je revidiralo poslovanje občine Moravče v letu 2003, ko sem bila odgovorna za njeno poslovanje. Na župana občine, gospoda Martina Rebolja, sem naslovila prošnjo za smanjenje obrazložitve poročila Računskega sodišča na ATV Litija, vendar je župan mojo prošnjo zavrnil z utemeljitvijo, da je za to zmanjkalo denarja. Glede na to, kako pomembno je to poročilo za vrednotenje poslovanja občine, menim, da bi kot odgovorna oseba in bivša županja morala imeti na razpolago vsaj toliko časa, kot ga je imel župan, ki je po svoje predstavil in komentiral poročilo.

Računsko sodišče je natančno pregledalo poslovanje občine v letu 2003 na vseh pomembnih področjih poslovanja. Ob »grmadi« pravilnosti je odkrilo tudi nekaj nepravilnosti oziroma neskladij z zakonskimi predpisi, ki so navedene v petih alinejah (Glej alineje Mnenje, str.17 in 18!). Pa jih pogledajmo po vrsti:

Občina Moravče je v revidiranem obdobju v naslednjih primerih ravnala v neskladju s predpisi:

- **nepravilno je sistemizirala dve delovni mesti v oddelku za splošne in pravne zadeve (točka 2.3.3.1.a), zaposlila delavca, ki ni izpolnjeval pogojev za zasedbo delovnega mesta (točka 2.3.3.1.b), nepravilno obračunavala in izplačevala plače delavcem v občinski upravi (točki 2.3.3.1.c in 2.3.3.1.d);**

Pojasnilo: Občina do leta 2003 ni imela svojega pravnika. Ker sem se zavedala, da so nekateri akti v neskladju z zakonom, sem predlagala zaposlitev pravnika z izkušnjami na področju dela občine. Prijavil se je pravnik z ustreznimi izkušnjami v občinski upravi, vendar ni imel predpisanega števila let delovnih izkušenj. Na občini je bil zaposlen le do 28. 2. 2004. V tem času smo pravno uredili precej zakonskih aktov.

Plače delavcem v občinski upravi so bile določene s sistemizacijo leta 2000, ki jo je sprejel takratni župan Matjaž Kočar. Ker so bile že na začetku v neskladju z zakonom, smo imeli težave pri sprejemanju nove sistemizacije, ki smo jo pripravljali, vendar do mojega odhoda še ni bila dokončana. Področje izračunavanja plač v javni upravi je izredno zahtevna naloga, saj so predpisi velikokrat zapleteni, pogosto se spreminjajo in si jih uporabniki tudi različno razlagajo. Zaradi tega je računsko sodišče na mnogih občinah in tudi ministrstvih ugotovilo neskladje plač z zakonskimi predpisi in občina Moravče pri tem ni nobena izjema. Tudi sama sem si prizadevala za ureditev tega problema.

- **nepravilno je oddala naročilo male vrednosti v znesku 282 tisoč tolarjev, ker izvajalcu ni izdala naročilnice (točka 2.3.3.2.a);**

Pojasnilo: Naročilnica zgolj pomotoma ni bila izdana za izgradnjo ležečih policajev na Šlandrovi cesti, delo pa je bilo izvršeno, o čemer se lahko prepričate vsakič, ko se peljete po tej cesti. Glede na to, koliko različnih drugih in večjih investicij je občina izvedla in so bila vsa naročila in razpisi pravilno izvedeni, je res škoda izgubljati besede zaradi te napake. Ob gori formalnosti, ki jih je potrebno izvesti za vsako naročilo, se mimogrede naredi takšna administrativna napaka.

- **ni spoštovala zakonskih rokov za plačilo pogodbenih obveznosti v znesku 932 tisoč tolarjev (točka 2.3.3.2.b);**

Pojasnilo: Izvajalec del je sam ponudil ugodnejši plačilni rok, kar ni v skladu z zakonom. Vendar zaradi tega občina ni bila niti najmanj oškodovana, saj ni plačala nobenih zamudnih obresti.

- **dodelila je tekoče transfere v skupnem znesku 10.638 tisoč tolarjev brez javnega razpisa, od tega transfere na področju kulture v znesku 3.795 tisoč tolarjev (točka 2.3.3.3.a), transfere na področju športa v znesku 4.550 tisoč tolarjev (točka 2.3.3.3.b) in transfere na področju turizma, in humanitarnim društvom ter drugim društvom v znesku 2.293 tisoč tolarjev (točka 2.3.3.3.b);**

Pojasnilo: Vsa leta delovanja občine je Občinski svet potrjeval predlagani proračun občine, v katerem je bila natančno opredeljena višina sredstev posameznim društvom. Društva so predložila svoj program dela, ob koncu leta pa poročilo o svojem delu. Osnutek proračuna so obravnavali pristojni odbori, ki so na podlagi poznavanja delovanja društev predlagali določene prerazporeditve. Na ta način smo sprejemali proračun vse do leta 2003. Ob zaposlitvi pravnika smo takoj pripravili pogodbe z društvi, hkrati smo že pripravljali pravilnike in merila za športna in kulturna društva. Tako je v letu 2004 že bil izveden razpis za kulturo in šport, pripravljati pa smo začeli tudi pravilnik za druga društva, ki prejemajo le po nekaj deset tisoč tolarjev na leto.

- **pri javnem razpisu za transfere na področju kmetijstva v znesku 19.156 tisoč tolarjev ni navedla kriterijev, ki so obvezni sestavni del razpisne dokumentacije (točka 2.3.3.3.c);**

Pojasnilo: Komisija za kmetijstvo, ki je imela zelo veliko dela s sušo in točo, je sicer pri svojem delu naredila nekaj formalnih napak, hkrati pa je v poročilu ugotovljeno, da je komisija posredno določila merila, ko je določila enak odstotni delež za vse prejemnike. Občina je z javnim razpisom razdelila sredstva za kmetijstvo vsem upravičencem, ki so se prijavi na razpis s popolnimi vlogami. Razdeljena sredstva po namenih so imela podlago v sprejetem proračunu za leto 2003 (Glej poročilo na str. 17!).

Pretežni del nepravilnosti je bil samo nadaljevanje prejšnjega načina izvajanja proračuna in izhaja iz predhodnega poslovanja, večino teh neskladij pa smo odpravili že v letu 2004. To dokazuje tudi zahteva za predložitev odzivnega poročila, ki mora vsebovati naslednje popravljalne ukrepe (Glej poročilo na str.18!):

- **sprejem pravilnika za financiranje društev s področja socialne, turizma in drugih društev, po katerih bo v letu 2005 izvedla javne razpise za dodelitev sredstev,**
- **vzpostavitev zakonitega stanja na področju obračunavanja in izplačevanja plač delavcem v občinski upravi.**

Ob naštetih neskladjih z zakonom pa v nobenem primeru ni bilo ugotovljeno, da si je kdor koli nezakonito prisvajal občinska sredstva ali da je občina namerno ravnala nezakonito.

Poročilo lahko v celoti preberete na internetu, objavljeno naj bi bilo tudi v Moravških novicah, in si sami ustvarite svoje mnenje. Ne zanikam odgovornosti za nastale napake, ki pa v pretežni meri izvirajo iz preteklosti in smo jih postopoma odpravljali. Pri reviziji sem bila kot bivša županja v veliko slabšem položaju, kot tisti, ki so v času revidiranja še vedno na tej funkciji, saj lahko sproti odpravljajo ugotovljena neskladja. Kot bivša županja tega nisem mogla storiti, v interesu sedanjega župana pa je bilo, da Računsko sodišče najde čim več napak, ki jih bo lahko, in jih je že, politično izrabil s svojimi komentarji in napihovanji. Pri tem računam na to, da bo imel sam pred Računskim sodiščem vsaj nekaj let mir (če bo slučajno še naprej župan) in sedaj lahko počne, kar hoče. Tako je namerno in kljub opozorilom izvedel že več nezakonitih dejanj, hkrati pa se intenzivno posveča iskanju napak predhodnice.

Tudi mene ni presenetilo poročilo, saj vem, da pri delu vedno prihaja tudi do napak, še posebej zato, ker so naši zakoni zelo zapleteni in se nenehno spreminjajo. Slediti jim ne morejo niti

pravniki, velikokrat pa se določila zakonskih predpisov tudi različno razlagajo.

Bivši podžupan Roman Cerar je bil do leta 2002 soodgovoren za poslovanje občine, pa so bile kljub temu že takrat storjene mnoge napake, nekatere celo zavestno. Kot takratni predsednik Odbora za šport je bil prav on proti sprejemu meril za program športa, saj potem ne bi mogel po svoje dodeljevati sredstev nogometašem. Poznam pa še kar nekaj drugih njegovih zavestnih »grehov«, čeprav sam trdi, da je najbolj resnicoljuben in pošten človek na svetu. Teh starih stvari ne bi pogrevala, če ne bi prav on na ves glas grmel, kako je v času mojega mandata opozarjal na nepravilnosti in kako grozne stvari se godijo na občini, seveda pa me je ves čas tudi vestno prijavljaval Računskemu sodišču. Predvidevam, da je sedaj njegov čut za »pravičnost« potešen, ko se naslaja ob negativnem mnenju, do katerega je tudi sam pripomogel.

Upam, da se s tem poročilom Računskega sodišča, na katerega so nekateri zelo nestrpnost čakali, misleč, da bodo brali pravo grozljivko, zaključuje obdobje mojega županovanja in se bodo glavni »naročniki revizije« lahko končno posvetili bolj koristnemu delu za občino.

LJUDMILA NOVAK

V nedeljo, 18. septembra 2005, je bil v Zbiljah pri Medvodah tabor Nove Slovenije. Udeleženci tabora so bili člani in simpatizerji stranke z vseh koncev Slovenije. Od druge ure naprej so potekali različni forumi, na katerih so sodelovali ministri, sekretarji in poslanci Nove Slovenije. Na forumu z naslovom Evropa v krizi, Slovenija naprej sta svoje poglede na dogajanje v Evropi in o priložnostih Slovenije predstavila evropska poslanka Lojze Peterle in Ljudmila Novak, pridružil se jima je poslanec DZ Republike Slovenije Anton Kokalj, ki je predsednik odbora za evropske zadeve.

Zbilje spadajo v občino Medvode, kjer je voda levo in desno, v nedeljo pa je bilo vode dovolj tudi od zgoraj, zato je prireditev potekala pod velikim šotorom. Preko tri tisoč udeležencev je najprej spremljalo kulturni program, nato pa prisluhnilo govoru Tineta Vivoda iz Argentine, ki je tudi eden izmed treh podpredsednikov Nove Slovenije, pred kratkim pa je bil imenovan za novega slovenskega veleposlanika v Argentini, Braziliji, Urugvaju in Čilu.

Osnovni govornik na taboru je bil predsednik stranke dr. Andrej Bajuk, ki je med drugim poudaril uspešne poteze strankinih ministrov v vladi in napovedal nove reforme, ki vodijo k dokončanju tranzicije. Dejal je, da bodo državljani Slovenije stranko ocenjevali tudi po tem, kako trden člen vladne koalicije bo Nova Slovenija. Zaenkrat ministri dobro vodijo svoje resorje in pripravljajo nove zakone za nove reforme na področju sodstva, sociale, visokega šolstva in financ. S svojimi ministri pa stranka uresničuje predstavljen volilni program, ki je obljubljal podporo družinski politiki, zaposlovanju mladih, usklajevanju pokojnin z rastjo plač, kvalitetnejšemu izobraževanju in povezovanju visokega šolstva z znanostjo in gospodarstvom ter podporo reformam v pravosodju.

OO N.Si Moravče

V avgustovski številki, št. 7, let. VI, je bila na 6. strani v članku LDS narejena sprememba. Objavljena je bila beseda "... nesramno..." namesto besede "... neresno...". Za nastalo spremembo se opravičujemo.

Uredništvo

Rezultat nedeljskega referenduma kaže ne samo na njegovo upravičenost, ampak tudi na njegovo nujnost, kaže na sporočilo volivcev, da bi morala vladajoča koalicija zakon popraviti. Referendum o Zakonu o RTV je to dokazal in izpolnil pričakovanja pripravljavcev. Vlada nikakor ni dobila mandata, da si podredi medije. Ob samo polovični podpori, bi vsaka vlada razmislila o spremembi, ker polovica volivcev zahteva objektivno poročanje na splošno v medijih in dober program na RTV.

Zahvaljujemo se volivkam in volivcem, ki so s svojim glasovanjem opozorili, da je nov zakon slab.

Občinski odbor SD.

OO SD Moravče

Poročilo s 26. seje OS občine Moravče

V sredo, 28. septembra, je bila sklicana 26. seja Občinskega sveta. Na dnevnem redu so bile med drugimi tudi naslednje točke:

- Obravnava in sprejem osnutka Odloka o ustanovitvi Medobčinskega inšpektorata - organa skupne občinske uprave.
- Obravnava in sprejem predloga Odloka o oskrbi s pitno vodo v občini Moravče.
- Obravnava in sprejem Odloka o odvajanju komunalne in padavinske odpadne vode v občini Moravče.
- Obravnava in sprejem predloga Odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč v občini Moravče.
- Obravnava Poročila o izvrševanju proračuna Občine Moravče za obdobje od 1. 1. do 30. 6. 2005.

Zataknilo se je že pri sprejemu dnevnega reda. Svetniki so menili, da je več pomembnejših problemov za razpravo od predlaganih točk dnevnega reda. Razprava se je vedno bolj vrtela okoli poročila računskega sodišča in vedno manj okoli dnevnega reda. Ko so končno glasovali o dnevnem redu, ga niso sprejeli in seja je bila prekinjena.

K.P.

PET MINUT S SVETNIKOM

V rubriki pet minut s svetnikom so bili predstavljeni vsi svetniki, ki bili pripravljene sodelovati. Rubriko sedaj zaključujemo in ob tej priložnosti uvajamo novo. V rubriki "Iščemo in ... najdemo?!" bomo skušali odgovoriti na vaša vprašanja, dragi bralci in bralke. Vabimo vas, da nam posredujete vprašanja namenjena Občinski upravi, županu, mogoče kateremu od podjetij, društvu ali posamezniku. Vprašanja bomo objavili skupaj z odgovorom, ko ga bomo pridobili s strani izzvanih, če bodo seveda pripravljene odgovoriti.

Prosimo, da nam vprašanja posredujete podpisana, objavljena pa so lahko anonimno ali pod psevdonimom.

Lepo vabljeni k sodelovanju.

Uredništvo

www.moravce.si

Župan me ponovno daje na čevelj

V zadnjem času je v občini Moravče pogosta tema pogovorov poročilo Računskega sodišča, ki je revidiralo občino Moravče za leto 2003. Ker je župan Martin Rebolj za časopisa Delo in Dnevnik izjavil, da sem kot podžupan soodgovoren za negativno mnenje Računskega sodišča, želim v tem članku navesti nekaj dejstev.

Občinski svet me je na predlog bivše županje potrdil 22. novembra 2003 za podžupana. Pooblastilo za vodenje področja kmetijstva sem sprejel 6. januarja 2004. Glede na navedeno ne morem prevzeti odgovornosti za leto 2003, saj je bil ob nastopu moje funkcije realiziran že pretežni del proračuna za leto 2003.

Ob prejšnjem predlogu za razrešitev podžupana je župan navedel zgolj ustno nekaj neresnic in kljub sklepu Občinskega sveta, da mora podati obrazložitev tudi pisno, tega do danes še nisem prejel. Tudi tokrat je želel izkoristiti priložnost in na hitro najti razlog za mojo razrešitev.

Natančno sem prebral poročilo Računskega sodišča, ki glede na napovedi župana in nekaterih svetnikov sploh ni tako slabo. Ugotovljena so bile nekatera neskladja z zakonom, ki se vlečejo že nekaj let in je prav, da jih župan skupaj z upravo čim prej

odpravi. Glede na to, da je bila občina toliko časa brez pravnika, sem se bal, da bo teh neskladij še več, vendar jih je bilo veliko odpravljenih že v letu 2004.

Pri sprejemanju občinskega proračuna smo takrat imeli možnost sodelovati vsi svetniki, saj smo člani različnih odborov. Vsa sredstva so bila tudi namensko porabljena po proračunu kljub nekaterim administrativnim pomanjkljivostim pri razpisih. Pomembno je tudi to, da občina ni bila zaradi tega oškodovana, da zakoni niso bili namerno kršeni in da se ni nihče na račun občine okoristil. Prav tako je delo ves čas županovanja bivše županje in tudi kasneje v mojem mandatu, normalno in zelo uspešno potekalo. To dokazujejo tudi številni projekti, ki smo jih v tem času izvedli. Računsko sodišče nalaga županu odpravo neskladij le v dveh točkah, kar bo lahko hitro opravil glede na to, da ima usposobljeno pravnico, zato se ne bo mogel več izgovarjati na stare napake.

Ob vseh črnih napovedih nekaterih svetnikov in župana o katastrofalnem stanju v občini ugotavljam, da je to le pretveza za prikrivanje lastnih napak in nabiranje političnih točk. Vendar se takšna propaganda le malokdaj obnese za daljši čas, ker resnica vse bolj prihaja na dan.

FRANC MAJDIČ, podžupan

Iz poslanskih klopi

Naši šolarji so že povsem zakorakali v novo šolsko leto. Ta korak čaka študente v oktobru. V Državnem zboru pa se že vse od začetka septembra pripravljamo na zahtevno septembrsko sejo, ki se bo pričela dan po referendumu o RTV zakonu. Zasedanje bo trajalo vse do torka, 4. avgusta.

Vse državne institucije delujejo s polno paro. To se vidi tudi po medijskih odzivih nekaterih medijev, ki so blizu sedanji opoziciji. Že stari rek govori, da se za dobrim konjem dviga prah. Nekateri ukrepi sedanje vlade dvigajo veliko prahu, kar pomeni, da vlada dela dobro in je z nekaterimi ukrepi stopila na prste privilegirancem bivšega sistema.

Eden od takih ukrepov je tudi predlog ministra Drobniča, da se podrobneje pogleda v poslovanje študentskih servisov, ki z delom študentov kujejo bajne dobičke in denar nalagajo v investicije, ki nimajo čisto nič skupnega s študentskim delom. Minister predlaga, da se del dobička študentskih servisov nameni za štipendije študentov in za ostale pomoči študentom, vendar je zanimivo to, da so najbolj proti takemu predlogu predstavniki študentske organizacije. Spet bom napisal: «Naj razume, kdor lahko».

Vlada je najavila vrsto sprememb na področju davčne zakonodaje, ki so bile sprejete v lanskem letu in so se pokazale kot izredno neživiljenjske. S predlaganimi spremembami zakonov bo na primer odpravila tudi obdavčenje dodatka za velike družine in tako vsaj nekoliko pripomogla k izboljšanju finančnega stanja velikih družin. Pripravlja se tudi osnutek zakona, ki bo odpravil davek na izplačane plače in bo naredil naše gospodarstvo še bolj konkurenčno kot je sedaj.

V pripravi je proračun za prihodnji dve leti. Proračun naj bi bil v Državni zbor poslan do konca meseca septembra. Čeprav je bilo kar nekaj težav pri komuniciranju z županom, pričakujem, da bo v njem kar nekaj sredstev namenjenih za pokrivanje potreb na področju občine Moravče. Kako pa bomo ta sredstva črpali, je odvisno tudi od Občine Moravče.

Naj vas na koncu še spomnim, da sem vam na voljo v poslanski pisarni v Moravčah vsak 1. in 3. ponedeljek od 18. do 19. ure. Pisarna leži nad prostori trgovine TUŠ (bivši VELE) v Moravčah.

FRANC CAPUDER, poslanec DZ RS

Zaščitna ekološka cona v našem morju za zaščito naših interesov

V Državnem zboru Republike Slovenije bomo na oktobrski seji med drugim sprejemali predlog Zakona o zaščitni ekološki coni in epikontinentalnem pasu Republike Slovenije. To je pomemben zakon, saj bomo z njegovim sprejetjem zaščitili naše interese na morski meji.

Kot ste bili iz medijev že seznanjeni, je Republika Hrvaška pred časom razglasila svojo ekološko-ribolovno cono, podobno pa namerava storiti tudi republika Italija, torej obe sosednji državi, s katerima si delimo Jadransko morje. Ker meja na morju še ni določena, mora naša država pravočasno zaščititi svoje interese ter pravočasno zagotoviti ustrezno ekološko zaščito epikontinentalnega pasu (to je del morskega dna in podzemlja ob obali zunaj teritorialnega morja, na katerem ima država suvereno pravico do raziskovanja in izkoriščanja naravnih bogastev), ki nam pripada v skladu z mednarodnim pravom ter v skladu z našo zakonodajo.

Nobena skrivnost ni, da med sosednjima državama (Italija, Hrvaška) potekajo pogajanja o tehničnem zapisu črte razmejitve epikontinentalnega pasu na podlagi sporazuma med nekdanjo SFRJ ter Italijo (iz leta 1968). Slovenija bo vlogo sogovornika v kakršnih koli pogovorih v zvezi z razmejitvijo epikontinentalnega pasu v severnem Jadranu lahko uspešno uveljavila le tako, da v skladu s pravicami, ki izhajajo iz Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu ter v skladu s svojo notranjo zakonodajo nemudoma določi območje svojega epikontinentalnega pasu, pri čemer bo dokončna razmejitev določena v nadaljnjih pogajanjih z obema sosednjima državama.

Glede na zgoraj navedena dejstva mora Republika Slovenija svoje vitalne interese nemudoma zaščititi in storiti vse potrebno, kar ji omogočata mednarodno pravo in notranja zakonodaja za ekološko zaščito Severnega Jadrana ter za zaščito državnih interesov v epikontinentalnem pasu. Vlada Republike Slovenije ocenjuje, da bo s čim prejšnjim sprejetjem zakona postavljena v ugodnejši položaj za pogajanja z obema sosednjima državama

Obvestilo kmetom v občini Moravče

Obveščamo vas, da **Občina Moravče od 11.10.2005 ne bo več subvencionirala osemenjevanja živine neposredno preko računov Veterinarskega doma Domžale in zavarovanja živine neposredno preko računov Zavarovalnice Triglav.**

Kmetje boste odslej lahko uveljavljali subvencije, ki so opredeljene s Pravilnikom o dodeljevanju proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Moravče in se financirajo iz proračuna Občine Moravče na osnovi prijave na javni razpis, ki ga objavi občina po sprejetju občinskega proračuna za tekoče leto.

Občina Moravče se je odločila za navedeni ukrep zaradi pravilnega izvajanja predpisane zakonodaje, ki jo narekuje tudi Računsko sodišče v svojem revizijskem poročilu, kot popravljalni ukrep.

S spoštovanjem,

Martin Rebolj, župan

glede dokončne razmejitve cone ter natančne določitve območja njej pripadajočega epikontinentalnega pasu.

Zaradi vse močnejših pritiskov in vplivov različnih dejavnosti, ki vse bolj ogrožajo morske ekosisteme, habitate ter živalske in rastlinske vrste, se zmanjšuje biološka raznovrstnost in s tem zmanjšuje gospodarski pomen morja (ribištvo, turizem). To je tudi razlog, da se v zadnjem desetletju pospešeno spreminja pravni status, in sicer z razglašanjem zaščitnih ekoloških con. Konvencija Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu ponuja različne rešitve ureditve pravic obalnih držav ob morju, med drugim daje tudi možnost, da države razglasijo izključno ekonomsko cono, v kateri ima obalna država med drugim suverene pravice do raziskovanja in izkoriščanja, ohranjanja ter gospodarjenja z živimi in neživimi naravnimi bogastvi voda ter jurisdikcijo (sodno oblast) glede znanstvenega raziskovanja morja ter varstva in ohranitve morskega okolja.

Glede na vse intenzivnejši pomorski promet v Severnem Jadranu ter že napovedano zaščito morja s strani sosednjih držav (Hrvaška, Italija), je primerno, da tudi Slovenija čim prej zaščiti tisti del morja, ki je neposredno povezan z njenimi teritorialnimi vodami. Določitev meja slovenske ekološke zaščitne cone temelji na določbah Sporazuma med Vlado SFRJ in Vlado Republike Italije o razmejitvi epikontinentalnega pasu med državama z dne 8. januarja 1968 in Pogodbe med SFRJ in Republiko Italijo s prilogami od I do X, podpisane v Osimu 10. novembra 1975 ter na določbah Sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju z dne 28. aprila 1997 ter določbah Pomorskega zakonika RS. Glede na navedeno pričakujem, da bomo poslanci in poslanke Državnega zbora republike Slovenije na oktobrski seji Državnega zbora sprejeli Zakon o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnega pasu Republike Slovenije.

ROBERT HROVAT, poslanec SDS v DZ RS

Obvestilo občankam in občanom Moravske občine

Tokratno informacijo o delu civilne iniciative za zaščito virov zdrave pitne vode v občini Moravče, bi lahko imenovali »Po poteh Termitovih dovoljenj«.

Naš pritisk na vodstvo občine je botroval možnosti komuniciranja s pripravljavci strokovnega mnenja, na osnovi katerega je MOP izdal dovoljenje brez PVO.

V razgovoru je bilo moč ugotoviti, da so nepopolno informirani, da jim niso bile posredovane vse informacije, predvsem v zvezi z zajetji pitne vode.

Na osnovi pisne zahteve župana o revidiranju mnenja bodo le tega tudi pripravili tako, da bodo upoštevali vse dejavnike ocene tveganja v okolju. To bo tudi osnova za nadaljnjo ukrepanje.

Ob tej priložnosti sem župana g. Rebolja opomnil, da je on osebno iz naslova funkcije, ki jo opravlja, odgovoren za oskrbo vseh krajanov z zdravo pitno vodo. To mu nalaga zakon in tej odgovornosti se ne more izogniti. S te pozicije se bo moral »soočiti« z odločbo MOP-a in v skladu z ZUP-om in ZOLS navesti »nove ugotovitve«, ki bodo privedle do izvedba PVO (presoje vpliva na okolje) s strani navedene agencije.

Prav tako sem mu predlagal, da naj organizira strokovno ekskurzijo v tiste občine v Sloveniji, kjer so neodgovorni posegi v prostor že uničili vire pitne vode. Za vse, ki ne verjamejo, kaj pomeni zdrava pitna voda, predlagam, da se srečajo z občani dela občine Gornja Radgona, Ptuja, Anhovega, Kopa in še in še bi lahko našteval.

Naš članek v »Novicah« je naletel na velik odziv. Začelnjale so se polemika, kaj je in kaj ni nevarno in kaj ogroža podtalnico. Pri tem je potrebno vedeti, da tudi snovi, ki same po sebi niso nevarne, povzročajo v velikih koncentracijah hude posledice za zdravje ljudi in živali.

Klasičen primer je prav dušik, ki je v različnih oblikah dobrodošel. Kaj pa pomeni velika koncentracija le tega v pitni vodi, pa lahko vidite v programih in odlokih tistih občin, ki svojim občanom že zagotavljajo ustekleničeno pitno vodo. Prav zaradi podobnih razmer, ki so v Evropi na nekaterih območjih že kritične, je EU politika že sprejela določene ukrepe in obvezujoče akte. Naj omenim samo nitratno direktivo itd.

In še nekaj o RDEG in g. Francu Heglerju iz Ivančne Gorice.

Društvu se seveda globoko opravičujem, če sem jih kakor koli prizadel ali užalil. Pričakujem pa, da bodo na osnovi naših ugotovitev in opozoril, ponovno proučili razmere v širšem okolju vasi Drtija in pri svojem delu upoštevali tudi emisijsko polje, koncentracijo in obremenitev aktivnih substanc na kvadratni meter površine, lege vodonosnika, primernost vnosa formaldehidnih smol na navedeno območje.

Upam, da jim bo njihov status nevladne organizacije znotraj podjetja Livar d.d., ki je poslovni partner Termita - Domžale, saj kupuje njihove izdelke v Moravčah, omogočil nepristransko presojo. V nasprotnem primeru je bolje, da svojega imena in vloge v širšem SLO prostoru, ne kompromitirajo z ocenami, ki so vezane na podjetja, kjer prevladuje poslovni interes s podjetjem, v katerem ta nevladna organizacija tudi deluje.

Če pa boste zmogli premostiti te bariere, ste g. Hegler zelo dobrodošli v skupnem naporu za ohranitev zdrave pitne vode v občini Moravče.

Kaj pomeni AARHUŠKA konvencija, je RDEG u in g. Heglerju dobro znano, zato ...!

Na potezi je sedaj občina Moravče z županom g. Reboljem. V skladu s svojimi pristojnostmi in dejansko ugotovljenimi dejstvi mora vzpostaviti »kontakt« z MOP in doseči ponovno presojo.

Upam, da bo g. župan zmogel te napore.

V nasprotnem primeru se bo civilna iniciativa s pisnim pozivom obrnila na vse politične stranke, ki delujejo v občini, naj podprejo referendum, ki bo moral izraziti voljo prebivalcev, ali želijo živeti v okolju, ki ne bo obremenjeno z industrijskimi odpadki, ki ogrožajo pitno vodo.

In za zaključek še priporočilo podjetju Termit - Domžale.

Najdite primernejši prostor za odlaganje in procesiranje industrijskih odpadkov. Drtija in Ples dejansko nista primerna za industrijske odpadke. Prepričani smo, da boste na širšem območju UE Domžale našli primernejši prostor, kjer vaša dejanja ne bodo tako nevarno degradirala okolja, kot se to dogaja danes v Drtiji in Plesu.

Za civilno iniciativo - MATJAZH KOČAR

Predstavitev razvoja umetno pripravljene zemljine

Družba Termit s sedežem v Moravčah, želi predstaviti namen in potek priprave pridobitve Dovoljenja za pripravo in vnos umetno pripravljene zemljine.

Družba Termit izvaja pridobivanje in predelavo kremenovega peska v skladu z zahtevami rudarske zakonodaje, dovoljenja za izkoriščanje in izvajanje del in v skladu s koncesijsko pogodbo. V okviru tega se izvajajo tudi sanacijska dela v že izkoriščenih delih peskokopov. Za sanacijo se uporabljajo materiali, ki se pridobijo pri odkrivalno pridobivalnih delih.

Zaradi povečanih potreb po humusnih materialih z ustrezno rastno sposobnostjo smo v letu 2003 pričeli z razvojno nalogo izdelave umetno pripravljene zemljine, s katero bi pridobili zadostno količino ustreznega humusnega materiala za uspešno izvajane biološke rekultivacije terena.

Cilj te razvojne naloge je bil:

1. Uporabiti avtohtone materiale (kremenovo glino), ki nastanejo pri procesu separiranja.

Za lažjo in bolj kvaliteto uporabo tega materiala smo v lanskem letu zgradili filtersko stiskalnico, ki iz gline iztisne vodo. S tem dobimo material, ki ga lahko vgradimo v opuščene dele odkopov v skladu z rudarskimi projekti.

2. Oplemeniti avtohtono glino z:

- uporabljenimi livarskimi peski, ki glini povečujejo hidravlično sposobnost in s tem izboljšajo pogoje za rast in razvoj rastlin,
- papirniškemu muljem in lesnim lubjem, ki glino obogati z organskimi komponentami in hranljivimi snovmi.

Z dodajanjem teh materialov avtohtoni glini se izdelava umetno pripravljene zemljine, ki izpolnjuje vse zahteve za uspešno sanacijo in rekultivacijo.

3. Omogočiti uporabo te zemljine tudi za druge namene, kot je na primer:

- sanacija brežin ob prometnicah,
- sanacija kamnolomov,
- sanacija degradiranih področij,
- sanacija področij, ki jim primanjkuje hranljivih komponent,
- sanacija področij z neustreznim Ph-jem,
- glineni delci v zemljini vežejo toksične snovi in kot taka je lahko primerna za sanacijo onesnaženih tal.

Razvoj umetno pripravljene zemljine je potekal v sodelovanju z Biotehniško fakulteto, oddelkom za agronomijo, Centerom za pedologijo in varstvo okolja iz Ljubljane. Izdelali so več strokovnih mnenj in sicer:

- **strokovno mnenje o obremenjevanju tal z vnosom umetno pripravljene zemljine iz odpadkov in obdelavi mineralnih surovin v Termit-u, Ljubljana, januar 2004,**
- **strokovno mnenje o obremenjevanju tal z vnosom umetno pripravljene zemljine, Ljubljana, september 2004,**
- **aneks št.1 k strokovnem mnenju o obremenjevanju tal z vnosom umetno pripravljene zemljine, Ljubljana, marec 2004.**

Vsa strokovna mnenja so temeljila na predhodno izdelanih raziskavah o geološki sestavi tal in hidrogeoloških ocenah. Zaključek strokovnega mnenja Biotehniške fakultete številka 35206-GT/2005-3 se tako glasi, da »nobena od lokacij za odlaganje umetno pripravljene zemljine, ne leži v zaščitnih vodovarstvenih conah« in tako ne vpliva na podtalnico in vodna zajetja.

Družba Termit skrbi za čisto in zdravo okolje, kar dokazujejo tudi vsi izvedeni okoljski monitoringi in pa pridobljeni mednarodni certifikat za sistem ravnanja z okoljem ISO 14001.

Mag. ALENKA S. PAVLIN

Vodja službe za kakovost in ravnanje z okoljem

Uradna otvoritev učno-sprehajalne poti Rača

Po poteh ob Rači

V četrtek, 22. septembra 2005, je potekala uradna otvoritev učno-sprehajalne poti ob Rači. V krajšem kulturnem programu so nastopili mladi harmonikarji in učenci OŠ Jurija Vege Moravče.

V nadaljevanju je Mateja Marolt, predstavnica Zavoda RS za varstvo narave, predstavila sodelovanje med Zavodom RS za varstvo narave, Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije ter Občino Moravče pri nastajanju te krožne učno-sprehajalne poti. Izpostavila je tudi podporo s strani kneževine Monako, ki je prispevala velik del financ.

Župan, g. Martin Rebolj, je v svojem govoru poudaril, da z ohranjanjem kulturne in naravne dediščine ohranjamo tudi svojo identiteto, raznolikost in ustvarjalnost. Pot je označil kot novo možnost za promocijo občine in se zahvalil vsem ustvarjalcem, snovalcem in finančnim podpornikom za pomoč pri oblikovanju te poti.

Metod Rogelj, prav tako z Zavoda RS za varstvo narave, je povedal, da je ta pot prvi korak v občini Moravče k skrbi za naravno dediščino. Opisal je tudi delovanje male državnice Monako na področju zaščite narave, saj s finančnimi sredstvi podpira podobne projekte tako v Evropi kot drugje po svetu.

Predstavniki Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Vladimir Knific, je izrazil veselje nad dejstvom, da trasa poti spoštuje ljudi in običaje, ki so se razvili ob Rači. Povedal je, da

odnosi med ljudmi gradijo kulturno krajino in hkrati ohranjajo naravo. Zahvalil se je za sredstva, za pomoč pri ustvarjanju poti in za ohranjanje pokrajine.

Kot zadnja je nekaj besed spregovorila še Dani Jančar, predstavnica TD Moravče, kateremu je bila na otvoritvi pot uradno predana v upravljanje. Najprej se je zahvalila za zaupanje. Želi si, da bi se ob Rači znašlo čimveč sprehajalcev, saj pot niso le lepe oznake; potrebna je tudi redna uporaba le-te.

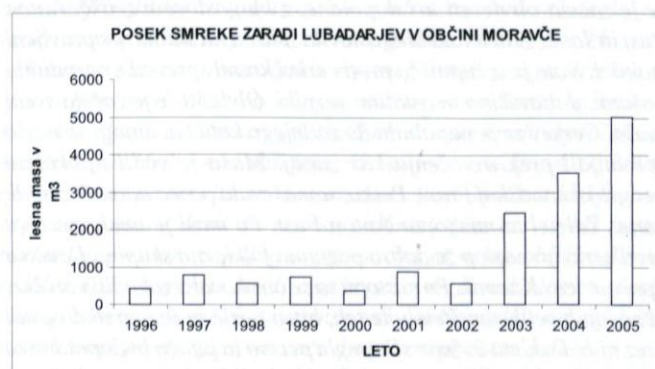
Ob koncu programa smo se pod vodstvom snovalcev iz obeh zavodov odpravili na ogled poti, ob poti so nam petošolci zapeli nekaj pesmi, ki opisujejo življenje ob potoku.

P. M.

Sušenje smrek na območju občine Moravče

V zadnjih treh letih gozdarji na območju občine Moravče beležimo povečano sušenje smreke. Zaradi suše in močnega semenjenja smreke, ki sta v preteklih letih oslabila življenjsko moč gozdov, so se prekomerno namnožili smrekovi lubadarji. Posledice namnožitve smrekovih lubadarjev so dobro vidne že z glavnih prometnic. Po gozdovih pa tudi po vrtovih in obmejnih opazujemo porumenele krošnje do pred kratkim še zelenih smrek, ki jih je bilo letošnje poletje iz dneva v dan več. Samo v letošnjem letu smo tako na območju občine Moravče do sedaj evidentirali že približno 5.000 kubičnih metrov z lubadarji napadene lesne mase, medtem ko je v letih brez večjih namnožitev lubadarjev ta številka pod 1.000 m³. Dinamiko evidentirane lesne mase zaradi napada smrekovih lubadarjev za zadnjih 10 let prikazuje preglednica:

Gospodarska škoda se odraža na več nivojih: zaradi predčasnega poseka dreves, zaradi manjše vrednosti posekanega lesa in zaradi povečanih stroškov obnove takega gozda.

S čim imamo opraviti

Smrekovi lubadarji so običajni prebivalci gozda, ki se ob ugodnih razmerah zelo hitro razmnožujejo. Najprej se naselijo v manj odporna drevesa, v pogojih, kakršne smo imeli letošnje poletje, pa napadejo tudi mogočne zdrave smreke. Takim drevesom, imenujemo jih lubadarke, ni več pomoči, posušijo se in odmrejo. Rumenenje in odpadanje iglic, zlasti pa odpadanje lubja je znak, da je lubadar že zapustil drevo in se zavrtal v druge, še zdrave smreke. Pri takih smrekah opazimo le rjavo črvino, podobno cimetovemu prahu, ki se nabira za luskami skorje in na pajčevinah ob koreničniku. Ta prah in pa večja količina zelenih iglic pod drevesom nam pričata o tem, da je smreka že močno napadena in jo je potrebno čim prej posekati.

Lastnik gozda je odgovoren za izvedbo sanacije gozda

Delavci Zavoda za gozdove Slovenije evidentiramo lubadarke in izdajamo lastnikom gozdov odločbe za sanitarno sečnjo lubadark, s katerimi določamo način sanacije in rok za izvedbo sanacije žarišča. Za pravočasno in pravilno izvedbo sanacije so odgovorni lastniki gozdov. Učinkovit varstveni ukrep, s katerim lahko zmanjšamo škodo v gozdovih, napadenih od lubadarjev, je čim hitrejši posek lubadark, odstranitev lesa iz gozda na lesna skladišča ter požig vrhačev in vej. Če posekanih lubadark ni mogoče pravočasno odpeljati iz gozda, je treba debla olupiti in požgati tudi lubje. V izrednih primerih Zavod za gozdove izda dovoljenje za uporabo kemičnih sredstev za zatiranje lubadarja. Lastniki gozdov naj tudi sami redno pregledujejo svoje gozdove. Ob morebitnem odkritju žarišča lubadark, naj o tem obvestijo krajevno pristojnega revirnega gozdarja, ter se takoj lotijo poseka.

Potrebno je redno pregledovanje gozdov

Le redki lastniki redno pregledujejo svoje gozdove, zato sanacije niso pravočasno izvedene.

Redno pregledovanje v normalnih razmerah pomeni pregled gozdov v zimskem času vsaj enkrat do konca februarja, v pomladnem in poletnem času pa vsaj enkrat mesečno v normalnih razmerah. Ob namnožitvah lubadarjev je pregledovanje potrebno zgostiti na dvakrat mesečno v poletnem času.

Lastniki naj ne bodo pozorni le na že osuta drevesa, ampak tudi na odpadanje še zelenih iglic z dreves in na črvino, ki se pojavi za skorjo na deblu in na koreničniku. To sta zgodnejša znaka za lubadarke. Zaradi povečanega obsega dela delavci Zavoda za gozdove sami ne zmoremo pravočasno evidentirati vseh žarišč lubadark, zato smo letošnje poletje redno pozivali lastnike, da sami pregledujejo svoje gozdove.

Hitro ukrepanje je nujno

Za učinkovito varstvo pred lubadarji in zmanjševanje škode je najbolj pomembna hitra sanacija žarišč lubadark. Lastnik ravna najbolje, če poseka vsa označena drevesa za posek ter tudi tista, ki so se pokazala kot lubadarke šele v času poseka. O dodatno posekanih drevesih mora obvestiti revirnega gozdarja. Še zelene lubadarke je težje prepoznati, zato je nujno, da lastnik, četudi je sam odkril lubadarke, pokliče revirnega gozdarja.

V poletnih mesecih imamo od najdbe lubadark naprej le 2 - 4 tedne časa za izvedbo sanitarne sečnje, odvisno od tega, ali smo lubadarke odkrili bolj na začetku napada lubadarjev ali kasneje. Od zaleganja jajčec pa do vzleta novih hroščkov v vročih poletjih, kakršno je bilo letošnje, mine lahko tudi samo 5 - 6 tednov.

Sanacija je hitra in pravilno izvedena zlasti pri lastnikih, ki takoj najamejo za izvedbo potrebnih del usposobljena gozdarska podjetja ali samostojne podjetnike. Največji problemi so z lastniki, ki želijo sami izvesti potrebna dela, pa odlašajo s sanacijo. Pogosto so to lastniki kmečkih posesti, ki odlagajo sanacijo zaradi opravil na travnikih in poljih. Zaradi tega lastniki izgubijo na vrednosti lesa ravno toliko ali pa še več, kolikor bi jih stala sečnja in spravilo, če bi najeli za izvedbo tujo delovno silo. Hkrati v svojem gozdu redijo lubadarja, ki jim lahko povzroči še več škode.

Sanacija mora biti pravilno izvedena

Sanacija mora biti torej pravočasna in pravilno izvedena. Najbolj pogosta napaka pri izvajanju sanacije je, da lastnik poseka samo lubadarke, ki so se že popolnoma osule; še zelene lubadarke pa pusti v sestoju, češ, da si bodo morda še opomogle.

S takim ukrepanjem lastnik veliko izgubi. Res je les osutih dreves manj vreden, vendar njegova cena ne pada več bistveno. Huje je, da je lubadar z osutih dreves že odletel na druga drevesa. Lastnik bo imel v naslednjem tednu ali dveh še več osutih lubadark v sestoju. Če bo lastnik tako nadaljeval s sanacijo, lahko hitro izgubi večino smrek v sestoju in si nakoplje jezo lastnikov sosednjih parcel, kamor se bo lubadar v ugodnih razmerah razširil; zagovarjati pa se zna tudi pri sodniku za prekrške. Če bi lastnik pravočasno posekal vse za posek označene lubadarke, bi bil njegov izkupiček od lesa večji, hkrati pa bi zaustavil širjenje lubadarja.

BOGDAN BARTOL, Zavod za gozdove Slovenije

Ob žegnanju tudi knjiga

Tudi letos smo župljani peške fare organizirali farno žegnanje ob godu svetega Jerneja, zavetnika naše župnije. O tem dogodku ste zagotovo že slišali, za tiste, ki pa ga še ne poznate, na kratko o zgodovini t.i. Peškega dneva. Farno žegnanje so v Pečah poznali že prejšnji rodovi, a je s časom kot marsikateri drugi tudi ta običaj zbledel, čeprav se je Jernejeva nedelja vsako leto praznovala kot župnijski praznik. Leta 1999 so farani po dolgem času organizirali obsežnejše farno žegnanje, ki je od takrat naprej nepogrešljiv dogodek za župnijo Peče. Zanimivo je, da je letošnje žegnanje, potekalo na isti datum kot prvo tovrstno žegnanje, pred šestimi leti, 28. avgusta.

Letošnje slavje se je začelo že pred samim žegnanjem. V petek, 26. avgusta, je bila namreč v dvorani gasilskega doma predstavljena knjiga Župnija Peče v ogledalu časa avtorjev Bogomila Brvarja in Jelke Lalič. Avtorja sta predstavila svoje poglede na ustvarjanje knjige ter izkušnje, ki sta jih pri tem dobila. Čez celotno knjigo nas je popeljala projekcija, ki sta jo avtorja od časa do časa ustavila in povedala nekaj besed. Nina Stenko je z branjem izbranih odlomkov razvedrila navzoče.

Svoje poglede na knjigo Župnija Peče v ogledalu časa so predstavili tudi številni govorniki: Miro Kos, kot predstavnik ŽPS Peče, misijonar Anton Pust, domači župnik Janez Zaletel, oblikovalec naslovnice Blaž Slapar, evropska poslanka Ljudmila Novak in župan občine Moravče, Martin Rebolj. Program, ki ga je povezovala Ida Kos, so popestrile tudi glasbene točke Klare Štefan, ki nam je zaigrala na flavto.

Sobota je bila za Pečane naporna. Nekateri so krasili in čistili cerkev in župnišče, drugi so pripravljali dobitke in srečke za srečolov, gospodinje so pekle pecivo ... skratka nihče v Pečah ni ostal brez dela. In prišla je nedelja, na nesrečo organizatorjev in obiskovalcev, deževna nedelja. Ker so bile prejšnje Jernejeve nedelje vedno sončne, so bili mnogi zaskrbljeni glede števila

obiskovalcev. Razlogov za skrb kmalu ni bilo več. Obiskovalcev se je nabralo veliko, morda tudi več kot kakšno leto prej. Slovesnost se je začela ob deveti uri dopoldne, z blagoslovom zelišč. Anton Pust in Janez Zaletel sta blagoslovila zelišča na skrbno pripravljene stojnici. Nato je iz župnišča proti cerkvi krenil sprevod z narodnimi nošami, duhovščino in ostalimi verniki. Ob 9.30 se je začela sveta maša. Cerkev se je napolnila do zadnjega kotička, mnogi so mašo spremljali prek ozvočenja kar zunaj. Mašo je vodil upokojeni beograjski nadškof Franc Perko, somaševala pa sta domači župnik Janez Zaletel in misijonar Anton Pust. Po maši je imela na trgu pred cerkvijo nastop že dobro poznana folklorna skupina Društva upokojencev Kamnik. Po nastopu so se obiskovalci zakadili v srečke, ki so kljub velikemu številu le teh, hitro pošle in je marsikdo ostal brez njih. Dekleta in žene so stregle pecivo in pijačo in dopoldne se je nadaljevalo v prijetnem vzdušju kljub slabemu vremenu. Znova so se srečevali tako stari znanci, ki se niso videli že dolga leta, kot tudi ljudje, ki se morda vidijo vsak dan a se zaradi hitrega tempa življenja ne morejo ustaviti in pokramljati.

AJDA LALIČ

V občini novo domoznansko delo - Župnija Peče v ogledalu časa, 2005

360 strani branja o župniji Peče

Župnija Peče ni praznovala kakšne velike obletnice, a je dobila večni spomenik v knjižni izdaji njene kronike. Nastala je kot posledica preproste župnikove prošnje, naj zborniku o PGD Peče, ki je izšel v letu 2004 ob praznovanju njihove 70-letnice delovanja, sledi še podobno delo o župniji. Profesor Bogomil Brvar je izziv sprejel zelo resno in se za svojim prvencem lotil še kronike peške župnije. Kot soavtorica je sodelovala Jelka Lalič. Od zamisli do realizacije je minilo le pičlo leto.

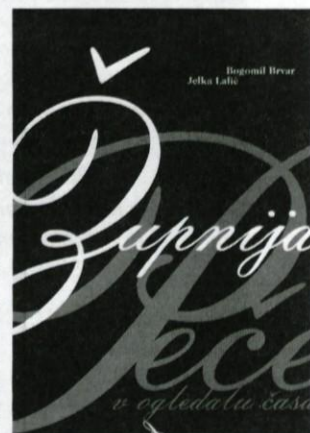
Knjiga obsega 360 strani, vezanih v trde platnice z grafično opremo Blaža Slaparja. S pisano besedo so jo na pot pospremili ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Alojz Uran, domači župnik Janez Zaletel, Anton Pust, gostujoči duhovnik in evropska poslanka Ljudmila Novak. Avtorja v predgovoru na kratko predstavljata vsebino kar 15 razdelkov v knjigi. Kratek povzetek knjige je preveden v angleščino. Na prvih 40 straneh avtorja povzemata kratko zgodovino ozemlja Župnije Peče, v katerem znaten del namenjata krajevnim imenom in njihovem izvoru. Z bogatim slikovnim, arhivskim in dokumentarnim gradivom dopolnjujeta poljudno besedilo, napisano v dovolj eksaktnem jeziku, kjer je to potrebno, in literarno obarvanem v pripovedovanih krajanov, ki jih je zapisala Jelka Lalič, dokazujoč, da obvladuje materinščino v pristni večpomenski izrazni moči. Zapisi pripovedovanj so v besedilih smiselno ločeni s sivo podlago in okvirji. Bralec se bo še posebej »naslajal«

nad citati iz oznanil paških duhovnikov, v katerih večkrat hvalijo in tudi krcajo neposlušne vernike.

Avtorja v vseh poglavjih ohranjata kronološko navajanje dogodkov, kar omogoča hitro iskanje in branje. Poglavja predstavljajo razvoj župnije, duhovnike, farno in podružnično cerkev, cerkvene sodelavce, pobožnosti in verske dogodke, prejemanje zakramentov, kapelice in znamenja, gospodarstvo župnije, verski tisk, matične knjige, knjižnico in šolo v Pečah. Na koncu je seznam literature in razlaga nekaterih manj znanih besed.

Prizadevanja avtorjev so tudi v fotografskem vidiku uspešna, saj sta zbrala veliko starih fotografij v lasti župljanov, sodobnejše pa je prispeval foto kronist kraja Anton Stenko, ki bi mu lahko priznali naziv profesionalni amater, saj zna s tretjim očesom zabeležiti vse enkratne in neponovljive dogodke v pravem trenutku.

Vsekakor bo tudi pričujoča knjiga Župnija Peče v ogledalu časa ena izmed tistih, ki bo bogatila predvsem znanje in vedenje o svetu pred domačim pragom prebivalcem vzhodnega dela občine ter vsem, ki jih bo radovednost gnala v branje, ob katerem se bodo večkrat nasmejali od srca, kot ob tem duhovitem odgovoru peškega župnika Alojzija Pečka.

«Bilo je v Kolovratu na birmi med kostilom. Peček je bil precej dobro razpoložen in v razgovoru je zelo hvalil škofovega tajnika in da ga ima zato tudi rad. Tedaj pa ga prevzvišeni prekine in vpraša: 'Ali škofo nimaš nič rad?' 'Jaz imam vse sovražnike rad,' je bil Pečkov kratek odgovor.»

Župnija Peče v ogledalu časa, str.93; spomini Valentina Benedika na gospoda Pečka

Ob velikem domoznanskem dosežku gre najprej zahvala vsem duhovnikom, ki so vestno, odgovorno in tudi veselo opravljali svoje delo ter ga ohranjali v pisnih in slikovnih sledih. Enake pohvale sta v prvi vrsti deležna avtorja in tudi vsi sodelavci z

Krajevna skupnost Velika vas je oživila

Krajan KS Velika vas smo že nekaj let želeli imeti svoje društvo na področju športa, kulture in turizma, da bi svoje dejavnosti na teh področjih še bolj obogatili, jim dali še bolj globok smisel in popolnejšo obliko. 9. avgusta smo imeli ustanovni sestanek, na katerem smo določili pravila in ime društva ŠKTD Bicikl.

»Danes je dan za praznovanje rojstnega dne našega društva,« je v svojem pozdravnem govoru med drugim naglasil predsednik Krajevne skupnosti Velika vas, Aleš Lavrič, na prireditvi pri Domu krajanov na Hribu nad Ribčami, ki sta jo v nedeljo, 4. 9. 2005 ob 14.30 uri pripravila na novo ustanovljeno društvo in Občina Moravče. Aleš Lavrič ni skrival zadovoljstva, ker je bil za to namenjen prostor napolnjen z domačini in nekaj obiskovalci iz ostalih moravških vasi. Imeli smo še nekaj rezervnih klopi, za vsak slučaj, če bi morda več občanov moravske občine želelo z nami deliti družabnost, pa nič zato, mogoče drugič ob podobni priliki.

Župan Martin Rebolj je v svojem govoru poudaril enakomeren razvoj občine na vseh področjih, tako na gospodarskem kot tudi na kulturnem, kar je po zakonu občina dolžna zagotavljati. Izpostavil je neokrnjeno naravo, domačnost in gostoljubnost krajev, kar naj bi pripomoglo k uresničevanju ciljev novo nastalega društva. Poudaril je tudi pomen medsebojnega druženja in spoznavanja ter sodelovanja s sosednjimi občinami.

Osrednja točka kulturne prireditve je bil nastop gospe Mare Vilar iz Vira, ki je s svojim zdravim humorjem požela velik aplavz. Skozi vso prireditev so se vile izbrane pesmi pevskega zbora Ode v spremljavi Študentskega tria. Že znani in priznani harmonikašici Martina in Kristina Ravnikar sta izvedli nekaj skladb. Prireditev sva vodila Lidija Kokalj in Simon Pirc.

Prijetna glasba štirih fantov Študentskega tria je poskrbela, da se je pozno v noč trlo plesalcev na plesišču.

LIDIJA KOKALJ, članica ŠKTD Bicikl

Razstava zdravilnih zelišč

Zeliščarska sekcija Društva upokojencev Moravče je v nedeljo, 18. septembra, v prostorih društva pripravila razstavo zdravilnih rastlin. Prikazanih je bilo čez 100 zelišč, ki rastejo v naši okolici. Nabirali smo jih tam, kjer okolje še ni onesnaženo s pesticidi in umetnimi gnojili. Mnoga pa so se že udomačila na naših vrtovih. Če je bilo le mogoče, smo pokazali sveže rastline. Ker pa so mnoge že odcvetele in pri nekaterih uporabljamo predvsem korenine, smo le-te razstavili v priložnih kozarčkih. Pri vsaki "ročici" je bilo pojasnilo, kateri del rastline je uporaben in kdaj se nabira, da je najbolj učinkovit, in kaj zdravi. Pri tistih, ki jih pogosto uporabljamo, so bili v kozarčkih ali vrečkah čaji. Prav lep je bil pogled na čaje v belih vrečkah z barvnimi sličicami rož, ki jih je pripravila Mihaela Cerar. Skušali smo prikazati tudi zdravilno moč povrtnin, med katerimi so naravni antibiotiki, kot sta česen in čebula. Pozabili nismo niti na plevele. Marsikdo že pozna zdravilno moč kopriv. Naš mentor g. Koderman pa je

veliko ur prostovoljnega dela, ki so ga v zavedanju, da kraju postavljajo neizbrisen pomnik, opravili brezplačno v dobro vseh. Sponzorju so omogočili izdajo v 300 izvodih, od katerih jih je dobršen del že našlo lastnika.

Naj za konec zapišem le še misel, da je v majhnem lahko tudi veliko; knjigo je namreč moč brati kot leposlovje in se je možno vračati na posamezne strani iskat le določene podatke, zato gotovo ne bo postala le zbirateljica prahu na knjižni polici.

MAL

Spomin na zvončke ...

Naših 40 let pod vodstvom Mira Capudra

Moški pevski zbor Kulturnega društva Tine Kos Moravče je začel v letu 1965, ko je vodenje prevzel Miro Capuder in zapolnil veliko vrzel, ki je nastala po smrti njegovega očeta Aleša Capudra na področju zborovskega petja v Moravški dolini.

S prihodom Mira Capudra na čelo moravških pevcev se je pričela nova doba ustvarjalnih let v Kulturnem društvu Tine Kos Moravče na področju zborovskega petja. Moški pevski zbor je postal nepogrešljivi člen kulturnega dogajanja v vseh oblikah družbenega in družabnega življenja.

Iz vrst »moravških pevcev«, ki jih od leta 1965 vodi Miro Capuder, so izšli mnogi pevci, pevovodje in organisti, pa tudi godbeniki, ko se je v Moravčah godba ponovno ustanovila.

Moški pevski zbor je tako postal zibelka zborovskega petja, ki teče že preko petinpetdeset let, kar štirideset let pa pod vodstvom Mira Capudra.

Ob tako lepem jubileju smo se pevci skupaj z zborovodjem odločili, da bomo izdali zgoščenko, na kateri bo sicer le nekaj pesmi iz obširnega izbora narodnih in umetnih pesmi slovenskih in tujih avtorjev. Del pesmi pa predstavlja bogato zakladnico narodnozabavnih pesmi, katerih avtor glasbe je Rudi Bardorfer, avtor besedila pa naš rojak Rado Kokalj.

Pot do prve zgoščenke je bila naporna, vendar smo jo pevci složno in zavzeto prehodili, ob pomoči producenta in kitarista Milana Kokalja, mlade pianistke Nastje Osolnik, basista Gašperja Kokalja in studia »Zlati zvoki«, ki je zgoščenko pripravil v svojem studiu.

Ob tej priložnosti se pevci Moškega pevskega zbora KD Tine Kos zahvaljujemo našemu pevovodji, vsem našim sponzorjem in donatorjem, ki so omogočili, da bodo glasovi moškega pevskega zbora še dolgo razveseljevali naše zveste poslušalce.

Zgoščenka naj bo posvečena tudi vsem, ki so kdajkoli prepevali v našem pevskem zboru.

MILAN BRODAR

razstavil tinkture, mazila in različne napitke. Prav vsi smo se resnično potrudili, da bi ljudi seznanili z zdravilnimi rastlinami, ki rastejo okoli nas.

Z razstavo smo skušali obiskovalce prepričati, da marsikatero bolezen lahko olajšamo z uporabo zdravilnih rastlin. Naše gesto je: **BOLJE JE PREPREČEVATI, KOT ZDRAVITI.**

Prijetno nas je presenetil prihod moškega pevskega zbora KD Tine Kos, ki je poživil razstavo. Najprej so ubrano zapeli dve pesmi, nato pa so si še ogledali, kar smo prikazali. Prav lepa hvala za presenečenje!

Naj se še malo pobaham, da so si razstavo ogledali zastopniki DU iz Litije, Lukovice in Trzina. Le naši krajanje so se izgovarjali, da zanje niso vedeli, čeprav smo vabilo objavili v Moravških novicah, ki jih dobi vsako gospodinjstvo.

VLASTA VRESK

HITOVO SEJMARJENJE 05

ob hladnem in deževnem vremenu v soboto, 17. in v nedeljo, 18. septembra

Tarnanje zaradi vremena je letos zares že dodobra »oguljeno«, a še vedno nam je vsaj malce v uteho, ko nam vreme, ne vem katerič že, prekriža načrte in pokvari vzdušje.

Hitovo sejmarjenje v Domžalah se še nikoli ni odvijalo in takem vremenu kot letos. A bilo nas je kar veliko, tako razstavljavcev, kot seveda obiskovalcev, ki nam hladen dež ni mogel do živnega. Najmanj je motil malčke na prekritih vozičkih, s katerimi so se mamice in očki drenjali med stojnicami ali že vsega vajenega prodajalca, ki mu je dež razmočil skladvonico škotel s čevlji, da so se zrušile v lužo. Zagotovo tudi ni motil obiskovalcev pred odrom, ki so prišli gledat in poslušat Sašo Lendero.

Pri Turističnem društvu smo za letos planirali, da se udeležimo Hitovega sejma. Pa se ga ne bi, če nam prijazni organizatorji ne bi ponudili brezplačne stojnice!

Obiskovalcem smo ponudili promocijski material, ki je bil na voljo na občini, vključno z vodnikom po učno-sprehajalni poti Rača. Stojnico smo popestrili z razstavo miniaturnih kozolcev avtorja Iztoka Oblaka. (Moravčani ste si njegove izdelke lahko

ogledali na razstavi ob Kmečkem prazniku.) Ker vemo, da se obiskovalci radi ustavljajo ob stojnici, kjer se kaj dogaja, je g. Oblak tudi prikazal izdelavo svojih izdelkov.

Obiskovalci se še raje ustavljajo ob stojnici, kjer je kaj posebnega za pod zob. Zato smo se dogovorili s kmetijo pri Mežnarjevih, da so pripravili degustacijo in prodajo domačega kruha, zaseke in peciva. Ideja za prihodnje leto: v dveh dneh sejmarjenja se lahko (po nekaj ur) zvrsti večina gostinskih ponudnikov v občini in predstavi zanimive jedi iz svoje ponudbe. Gostinci razmislite in nam prihodnje leto pridite »delat družbo« na stojnico!

Zaradi dežja smo morali, žal, odpovedati nastop folklorne skupine TD. Resnično nam je žal zaradi tega, ker smo se veselili prvega nastopa mladih pesalcev izven občine.

Lep, zdaj že jesenski, turistični pozdrav!

TURISTIČNO DRUŠTVO MORAVČE

Selekcija Zlate harmonike

Ljubečna je kraj tistih, ki se preizkušajo v igranju na diatonično harmoniko, po domače na »frajtonerico«. Ni jih prav malo, ki jo presneto dobro raztegujejo. Stari in mladi, malo mlajši in malo starejši, harmonika vse dobro uboga. Kako naj bi si sicer razlagali letošnje predstavlanje na 25. prireditvi Zlate harmonike, kjer se je za laskavi naslov potegovalo kar 418 odličnih harmonikarjev iz vse Slovenije. Do končnega tekmovanja v Ljubčini je letos po mnogih predtekmovanjih prišlo samo 41 harmonikarjev. Priti v finale ob taki udeležbi res ni kar tako. Vesela sem, da pozam enega najmlajših udeležencev, Petra Merela iz Sp. Javoršice, ki je na začetku šolskega leta s tega tekmovanja prinesel domov celo bronasto plaketo.

Prav zanima me, od kod ti tako velika želja do »dela« s tem instrumentom pri tvojih 13 letih.

Že kot majhen sem z občudovanjem gledal svojega očeta, ki je občasno prijel diatonično harmoniko in zaigral. Prvič sem se lotil igranja na klavirsko harmoniko, ki mi jo je podarila sosedna Breda, a želja igrati na diatonično harmoniko je ostala.

Občasno sem vzel v roke tudi očetovo harmoniko, ki pa je bila takrat še precej velika. V letu dni sem ji bil popolnoma kos, »postala« pa je tudi prave velikosti. Pred dvema letoma so se doma odločili, da mi kupijo novo, kvalitetnejšo. Še bolj z veseljem sem jo prijel v roke. Doma so presodili, da bi bilo dobro, če bi me kdo glasbeno izobraževal. Oče kot glasbenik samouk me ni želel več voditi pri mojem igranju. Dogovoril se je z znanim glasbenikom in učiteljem Andrejem Svetlinom. On mi je pokazal prave prijeme, kot rad reče oče. Ob njegovi pomoči sem si upal stopiti pred občinstvo in igrati. Če g. Andrej reče,

da je dobro, potem vem, da je res, sicer bi me popravil.

Slišala sem te že nastopati in verjamem tvoji izjavi. Nastop je vsekakor doživetje.

Zelo rad nastopam. Z nastopi sem začel že v mali šoli. Največje navdušenje in aplavz sem doživel z izvedbo Avsenikove skladbe, ki sem jo igral v duetu z violinistom Simfoničnega orkestra RTV iz Ljubljane, z g. Karlom Žužkom. Zelo sem bil zadovoljen, obiskovalci Kulturne dvorane v Moravčah pa tudi.

Prostor ti ni bil neznan.

V tej dvorani sem se že predstavil, med drugim tudi na novoletnem koncertu, sicer pa sem nekajkrat nastopil na prireditvi Vesela jesen v Vrhopolju.

Vsaka stvar ima svoje dobre in slabe strani. To velja tudi za igranje in nastopanje.

Ni mi težko vaditi, če mislite na to, vendar pa sem kar zadovoljen, če mi dovolijo vaditi, ko je treba poprijeti za domača opravila. To mi kar ugaja, domačim pa glasbeno vzdušje največkrat tudi, saj so ga navajeni.

Fant na pragu odraščanja sanja o ...

Nekoč bi imel rad svoj ansambel. Trenutno z veseljem sprejemam vse ponudbe in povabila za igranje na prireditvah in družinskih zabavah. Je to preveč?

Sploh ne ob doseženem rezultatu. Verjamem, da ti bo uspelo in da bo vabil za igranje vedno več – v tvoje veliko veselje.

DARINKA GRUM

Tekma v smučarskih skokih za pokal Cockta

Smučarski klub Termit Moravče je v nedeljo, 11. 09. 2005, organiziral tekmo v smučarskih skokih na skakalnici za OŠ Jurija Vege za pokal Cockta. Organizacija tekme je bila klubu zaupana s strani Smučarske zveze Slovenije. Navedena tekma je po rangi takoj za državnim prvenstvom, zato se je na razpis odzvalo kar 17 klubov iz vse države. Tekmovalo se je v kategoriji dečkov do 9 let, in sicer na skakalnici z doskočiščem K 13 metrov, skupno pa je tekmovalo kar 55 tekmovalcev.

Tekmovanje se je začelo ob 11.00 uri. Vsi tekmovalci so opravili po tri skoke, za skupen rezultat sta štela boljše dva. Samo tekmovanje je potekalo zelo hitro, tako da so bili rezultati, predvsem zaradi vestnega dela vseh služb, kmalu znani. Zmagal je Maric LOTRIČ član Smučarsko skakalnega kluba Velenje (233.5 točk), pred Žanom BANTANOM iz Skakalnega kluba Zagorje Ytong (226 točk), tretje mesto pa sta si delila Matevž SAMEC iz Smučarsko skakalnega kluba Velenje in Martin CAPUDER član domačega kluba (oba 224.5 točk). Martin CAPUDER je imel z 14.75 metra tudi najdaljši skok na tekmi. Tekmovali so še trije skakalci domačega kluba, in sicer Luka KOS

(21 mesto), Lovro KOS (35 mesto; tudi najmlajši tekmovalac na tekmi) in Anže KLOPČIČ (36 mesto).

Tekmovalci na prvih treh mestih so prijeli pokale, tekmovalci do vključno desetega mesta pa diplome. Organizator je diplome podelil tudi najmlajšim trem tekmovalcem. Priznanja so bila podeljena s strani župana občine Moravče, Martina REBOLJA, poslanca v državnem zboru, Franca CAPUDRA, in predsednika Smučarskega kluba Termit Moravče, Janeza PRAŠNIKARJA.

Navedena prireditve je organizacijsko in

tekmovalno nedvomno uspela, kar pričajo predvsem pohvale trenerjev in tehničnega delegata, zato smo mnenja, da nam bodo tovrstna tekmovalna še zaupana v organizacijo. Na ogled teh tekem pa vabimo vse bralce že sedaj.

PS: SK Termit Moravče v svoje vrste vabi nove skakalce, predvsem letnik 1997 in mlajše. Zaželeno je tudi, da bi se skakalcem pridružila kakšna deklica. Starši otrok, ki bi se radi ukvarjali s tem športom, lahko za informacije pokličejo Janeza PRAŠNIKARJA na tel. 041 517-066.

RAJKO GABROVEC

Mali kos in MUC-ART na gradu Tuštanj

Z malce zamude beležimo junijski koncert otroškega pevskega zbora MALI KOS in mladinskega pevskega zbora MUC-ART ter Orffove skupine pod vodstvom gđc. Mojce Malovrh na gradu Tuštanj. Na koncertu smo z veseljem ponovno prisluhnili tudi mlajšemu in starejšemu godalnemu orkestru Glasbene šole Kamnik pod vodstvom prof. Janeza Klopčarja.

Uvrstitev na državno finale v odbojki na mivki

V petek, 23. septembra, je v Domžalah potekalo državno polfinale v odbojki na mivki, na katerem so pod mentorstvom Uroša Karažije tekmovali tudi naši učenci, Sandi Ribič, Rok Markuš, David Uštar in Aljaž Korošec. Fantje so bili zelo uspešni in se uvrstili na državno finale, ki bo potekalo na Brezovici.

Čestitamo in držimo pest« za čim boljše nadaljnjo uvrstitev!

Počitniški dnevi

Počitniški dnevi so od 23. do 25. avgusta 2005 potekali že drugo leto zapored. Animatorji (Moravški skavti) smo otrokom pripravili tridnevno srečanje za okušanje še zadnjih dni poletnih počitnic. Poleg animatorjev so vse tri dni prihajali še osnovnošolski otroci. Bilo jih je kar 40. Po sprejemu Indijank, ki sta otroke vpisovali v vpisno knjigo, smo se vsak dan vsi zbrali ob jamboru s slovensko in evropsko zastavo, visela pa je tudi unikatna zastava počitniških dni. Sledila je tudi svečana himna in jutranja molitev. Letošnje srečanje je bilo v znamenju misijonarja Friderika Barage, znanega po svojem delovanju pri Indijancih v Severni Ameriki.

Otroci so vsak dan lahko ob pravcati gledališki igri, ki smo jim jo pripravili animatorji, spoznali tudi Baragovo delo in življenje v krogu Očipvejcev, indijanskega ljudstva. Po videni igri so se otroci razdelili v skupine za kateheze in se pogovarjali o igri in o stvareh, ki so jih razbrali iz nje npr. prijateljstvo, kaj je Baraga delal ... Sledile so delavnice, kjer so otroci izdelovali pikapolonice, križe iz vžigalic, splave in perjanice, barvali majice in star avto, se našemili v Indijance, gledali čarovniške trike in se poučili o glasbi. Sledile so družabne igre, zatem pa so odšli domov. Drugi dan smo šli na potep po Trebnjem in Dobrniču, tj. domačem kraju Friderik Barage. Ogledali smo si njegovo rojstno hišo in cerkev, v kateri je deloval. Odpravili smo se tudi na travnik, kjer so otroci spet gledali igro in se preizkušali v družabnih tekmovalnih igrah. Tretji dan je potekal podobno kot prvi, le da smo namesto iger imeli zaključno sveto mašo, ki smo jo vsi pomagali oblikovati. Otroci so si zaželeli, da še ne bi bilo konec in da bi se drugo leto spet srečali. Po treh skupnih dneh smo se polni vtisov zelo težko poslovili.

VESNA JUDEŽ

Spominska soba na OŠ Jurija Vege

Torek, 20. september, je bil pomemben dan za učence in učitelje OŠ Jurija Vege, Občino in tudi širšo javnost. Prvič je vrata odprla spominska soba, ponos naše šole.

Otvoritev spominske sobe se je pričela s kulturnim programom, v katerem so nastopili učenci naše šole. Tako so številni gostje, med njimi župan, g. Martin Rebolj, naš rojak in pesnik, g. Dane Zajc,

evropska poslanka, ga. Ljudmila Novak, poslanec, g. Franc Capuder in glasbenik, g. Rado Kokalj, lahko spremljali bogat kulturni program. V njem so se predstavili pevski zbor pod vodstvom ge. Mojce Malovrh, dramska skupina z go. Boženo Groboljšek, Kristina Fale z violino. Navdušila je mlada folklorna skupina naše šole z mentorico go. Marijo Gotar, plesalke in plesalci so prvič nastopili v novih nošah. Program, ki ga je povezovala ga. Mateja Andrejka, je z nežnim zvokom citer popestril še g. Rado Kokalj. Med gosti je bil tudi pesnik, g. Dane Zajc, zato so učenci pripravili še recital njegovih pesmi ter se mu tako zahvalili. Ravnateljica,

ga. Eva Karažija, je v govoru pozdravila goste in povedala, da je bila ureditev spominske sobe njena dolgoletna želja. Zahvalila se je vsem, ki so pomagali pri urejanju spominske sobe. Bila pa je tudi prijetno presenečena, saj smo se odločili, da bo spominska soba posvečena prav njej, ge. Evi Karažija, ki je ves čas urejanja sobe pomagala z idejami in nasveti, zbirko pa je obogatila tudi s kar nekaj starimi učbeniki in knjigami.

Po kulturnem programu sta ga. ravnateljica in ga. Mateja Andrejka prerezali trak in s tem uradno odprli spominsko sobo na OŠ Jurija Vege. Številni obiskovalci so si nato z velikim zanimanjem ogledali zbrko.

Kaj si obiskovalci v spominski sobi lahko ogledajo? Večji del

ŠOLSKI KOLEDAR

- 03. 10. 2005 – ogled filmske predstave v Koloseju za učence 2. triade
- 04. 10. 2005 – glasbena prireditev Korajža velja v Kulturnem domu
- 04. 10. 2005 (06. 10. - rezervni termin) – jesenski kros za osnovnošolce domžalske regije na Viru
- 05. 10. – ogled filmske predstave v Koloseju za učence 1. triade
- 13. 10. 2005 – 1. govorilne ure
- 31. 10. – 06. 11. 2005 – jesenske počitnice

Šola si v primeru objektivnih okoliščin pridržuje pravico do spremembe terminov napovedanih dejavnosti.

je namenjen starim učbenikom, zvezkom ter učilom, ki smo jih učitelji poiskali v kabinetih, doma in drugod. Del spominske sobe je posvečen znamenitim Moravčanom, del moravškim gradovom, del pa tudi Moravčam v preteklosti. Celotna zbirka je popestrjena s fotografijami in slikami ter tako privlačnejša za oko. V novih zasteklenih omarah lahko poleg starih učbenikov, najstarejši segajo v začetek 20. stoletja, ogledate tudi vse raziskovalne naloge, ki jih ni malo, albume fotografij generacij, ki so obiskovale šolo v Moravčah, sezname vseh generacij učencev in učiteljev, priznanja, ki jih je dobila šola, medalje, poseben prostor pa imajo tudi stari predmeti. Zbirko je s pomočjo učencev in učiteljev uredila in postavila ga. Mateja Andrejka.

Vrata spominske sobe so tako odprta tudi za zunanje obiskovalce, ki ste vabljeni na ogled. Delo v sobi pa še zdaleč ni končano. Mozaik delčkov preteklosti bomo še dopolnjevali, širili in bogatili, da bo lahko v še večji ponos učencem in učiteljem, šoli in občini. Pri tem pa lahko sodelujete tudi vi. Če imate doma stare učbenike, knjige ali stare predmete, jih prinesite in dobili bodo svoj prostor v naši zbirki. Vabljeni!

MATEJA ANDREJKA, fot Katarina Petrc

Študentski klub Domžale objavlja razpis za prijavo za javno objavo del s področja fotografije, filma, poezije, slikarstva, kiparstva, grafike in modnega oblikovanja na temo KULTURA SPALNEGA NASELJA.

Dela bodo objavljena oz. predvajana na Dnevh kulture, ki bodo potekali od 18. do 22. januarja 2006 v Domžalah in okolici.

Dela s področja fotografije, slikarstva, kiparstva, grafike in modnega oblikovanja naj bodo poslana na najmanj šestih fotografijah. Razstava mora vsebovati najmanj 6 del, razen na področju modnega oblikovanja in kiparstva je del lahko manj. Izbrani ustvarjalci bodo dela razstavili na različnih razstavnih prostorih na Dnevh kulture.

Dela s področja filma bodo predvajana na filmskem večeru na Dnevh kulture. Kandidati naj svoje filme pošljejo na enem izmed naslednjih formatov: divx, DVD, VHS.

Dela s področja poezije bodo objavljena na eni izmed prireditev v sklopu Dnevov kulture. Besedila je potrebno poslati na disketi oz. zgoščenki ter v tipkanem izvodu. Izbrani ustvarjalci so se dolžni udeležiti prireditev, kjer bodo objavljena njihova dela, razen v primeru da se dogovorimo drugače.

Vsi avtorji sami odgovarjajo za avtorstvo poslanih del.

Za izbor, objavo, razstavo ipd. ne plačujemo honorarja.

Prispevke pošljite na naslov: Študentski klub Domžale, Ljubljanska 70, p.p. 102, 1230 Domžale s pripisom »za dneve kulture« ali jih prinesite osebno na isti naslov. Dela s področja poezije lahko pošljete tudi na elektronski naslov: info@studentski-klub.com

Rok prijave za vsa področja je 30. 11. 2005. Prijava naj vsebuje naslednje podatke: ime in priimek, naslov, letnico rojstva, telefon in elektronski naslov.

DRUŠTVA V MORAVŠKI DOLINI DO 2. SVETOVNE VOJNE

V Moravški dolini je že v desetletjih pred drugo svetovno vojno obstajalo bogato društveno življenje, ki se je izražalo v delovanju številnih društev, od kulturnih in športnih pa do kmetijskih in obrtnih društev.

Do 2. svetovne vojne so bile najbolj razširjene **mlekarske in živinorejske zadruge**, ki so ceneje kupovale kmetijske stroje, nekatere so jih posojale svojim članom, skrbele za izobraževanje svojih članov, posamične zadruge pa so tudi odkupovale kmetijske pridelke. Že leta 1896 je bila v Moravčah ustanovljena podružnica *Kmetijske družbe* s sedežem v Ljubljani, kamor se je včlanilo 27 kmetov. Cepili so sadno drevje ter dobivali premije za najlepšo živino. Od leta 1912 do 1929 je v Moravčah delovala *Živinorejska zadruga*, ki je pospeševala razvoj živinoreje. Kupili so tudi čistilnico žita. Po prvi svetovni jo je nadomestila Kmetijska zadruga, ki je prirejala tečaje in predavanja. Imela je svojo trgovino Konsum v prostorih Ljudskega doma. **Mlekarsko zadrugo v Moravčah** so ustanovili leta 1901. Svoje prostore so imeli v Markeskovem gospodarskem poslopiju, kjer so izdelovali surovo maslo. Sedem let kasneje so mlekarsko zadrugo razpustili zaradi izgub. Ponovno je oživela leta 1929, ko so svoje mlekarske stroje preselili v kletne prostore Zadružnega doma. Mleko so vozili v Ljubljano, izdelovali pa so tudi sir. V okviru mlekarske zadruge je delovala od leta 1932 živinorejska sekcija, ki je pospeševala mlekarstvo.

Od leta 1929 do druge svetovne vojne je delovala **vodna zadruga**, ki si je prizadevala za regulacijo Drtjiščice od Drtije do Soteske.

Leta 1939 so v Pečah ustanovili podružnico Sadjarskega in vrtnarskega društva. V tridesetih letih 20. stoletja je ta podružnica delovala tudi na Vrhpoljah.

Organizirani niso bili le kmetje, ampak tudi **obrniki**. Leta 1870 je nastala Zadruga obrtnikov brdskega okraja, kasneje je bila za brdski okraj ustanovljena še Obrtna zadruga gostilničarjev, mesarjev, mlinarjev in žagarjev. Leta 1935 pa je bilo ustanovljeno obrtniško društvo za moravško občino.

Gasilska društva so se v Moravški dolini razvila razmeroma pozno, saj je bilo požarno varstvo v Moravčah urejeno. Tako je gasilsko društvo v Moravčah nastalo leta 1901, po ostalih vaseh pa šele po prvi svetovni vojni. Velika vas je dobila svojo gasilsko društvo leta 1928, Vrhpolje leta 1930, Peče leta 1934, Krašče pa leta 1938.

Še zlasti številna so bila v tem času **kulturna društva**. V Moravčah so leta 1871 ustanovili *čitalnico*, leta 1903 pa *bralno društvo*, ki je delovalo do prve svetovne vojne.

Leta 1892 so ustanovili *Moravško pevsko društvo*, ki pa zaide leta 1905 v krizo zaradi strankarskih razprtij. Zato naslednje leto izvolijo nov odbor in pevsko društvo pride pod okrilje Liberalne stranke. Po prvi svetovni vojni so svojo dejavnost razširili še na dramatiko.

Prosvetno društvo Moravče oziroma Slovensko katoliško izobraževalno društvo Moravče so ustanovili leta 1903 pod pokroviteljstvom Slovenske ljudske stranke. Imeli so svojo dramsko skupino, pevske zборе (dekliški, moški in mešani), knjižnico, organizirali so gospodinjske tečaje. Leta 1920 so se preselili v nove prostore v Ljudski dom. Leta 1932 je režim v takratni Jugoslaviji prepovedal vsa prosvetna društva. Šele po treh letih so jim ponovno dovolili delovanje. Leta 1940 je bila v Ljudskem domu prva kino predstava v Moravčah.

V okviru podružnice Jugoslovanske matice je bil po prvi svetovni vojni ustanovljen *tamburaški zbor*. Iz tega zbora se je leta 1924 ustanovila *moravska godba*.

Leta 1934 je bilo ustanovljeno *Društvo kmečkih fantov in deklet*, katerega

smisel je bil v popularizaciji kmečkega dela (tekmovanje koscev in žanjic), odigrali so tudi nekaj odrskih del.

Na *Vrhpoljah* je leta 1907 prvič javno nastopil pevski zbor, nekaj let kasneje so že imeli prosvetno društvo in leta 1926 so dogradili prosvetni dom. Dramatika je najbolj zaživela po prvi svetovni vojni. Tudi tu je prosvetno društvo prenehalo delovati leta 1932, ker so ga oblasti prepovedale. V Veliki vasi so imeli tudi že pred drugo svetovno vojno svojo dramsko skupino. V Pečah je pred drugo svetovno vojno (in še deset let po njej) deloval moški pevski zbor, ki se je po nekaj mesecih svojega obstoja leta 1934 priključil gasilskemu društvu v Pečah, saj so bili vsi pevci tudi gasilci.

V tem obdobju so imela velik pomen **športna društva**, in sicer dve telovadni društvi Orel in Sokol. Leta 1910 je bilo v okviru prosvetnega društva ustanovljeno telovadno društvo Orel. Svoj prvi telovadni nastop so imeli že čez dve leti. Leta 1924 so ustanovili še odsek na Vrhpoljah. Oba je oblast prepovedala leta 1932 in sta ponovno zaživela čez pet let.

Sokolski odsek je bil ustanovljen v okviru Sokolskega društva Domžale leta 1921, kasneje se je razvil v samostojno Sokolsko društvo Moravče. Leta 1937 je delovala tudi sokolska četa na Vrhpoljah. Sokoli v Moravčah so imeli svoj kolesarski odsek.

Leta 1931 je nastala strelska družina v Moravčah.

Zgodaj so nastajala **humanitarna in zdravstvena društva**. Leta 1909 je bila v Moravčah ustanovljena podružnica Ciril-Methodove družbe, katere namen je bilo pomagati Slovencem na Koroškem in Primorskem. Po prvi svetovni vojni pa jo je nadomestila podružnica Jugoslovanske matice. V Moravčah in na Vrhpoljah sta bili ustanovljeni tudi podružnici Rdečega križa. Od zdravstvenih organizacij je bilo že leta 1928 ustanovljeno Društvo za narodovo zdravje, za katero je bila najpomembnejša gradnja vodovoda v Moravčah.

Bivši vojaki in borci so bili do prve svetovne vojne združeni v Prvem kranjskem veteranskem društvu v Domžalah. Leta 1934 je bila v Moravčah ustanovljena krajevna organizacija Združenja borcev Jugoslavije Boj.

Tudi *turistično društvo* je nastalo že pred drugo svetovno vojno, in sicer so leta 1939 ustanovili Tujsko prometno in olupševalno društvo Moravče. Nameravali so zgraditi kopalnice v Zalogu in zaježiti Račo blizu tustanjskega mlina, da bi tako nastalo jezero pod tustanjskim gradom. Vse načrte je preprečila druga svetovna vojna.

Do druge svetovne vojne so imele precejšen pomen **verske organizacije** kot so: dekliške, mladeniške Marijine družbe, Marijine družbe žena, Marijin vrtec za dečke in deklice, Elizabetina konferenca, bratovščine sv. Rešnjega telesa, sv. Družine. Delovale so po posameznih farah in so se ustanovljale ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja.

Skoraj vsa društva, razen gospodarskih, so v tem obdobju razdvajala politična prepričanja, zato se zlasti v Moravčah kulturna društva podvajajo, ena so klerikalno, druga pa liberalno usmerjena. V življenja društev se je vmešavala tudi država, ki je za nekaj let prepovedala vsa prosvetna društva. Vendar pa je širok spekter društev ponujal veliko možnosti za udejstvovanje.

- *Stražar Stane, Moravska dolina, Življenje pod Limbarsko goro, Moravče 1979.*
- *Klobčar Marjanca, Občina Domžale, Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja – 20. stoletja, Ljubljana 1989.*

MONIKA PRAŠNIKAR
absolventka etnologije in kulturne antropologije

Moravški upokojenci na srečanju upokojencev Gorenjske

Kot vsako leto se je tudi letos Društvo upokojencev Moravče udeležilo tokrat že 15. srečanja upokojencev Gorenjske, ki je tokrat potekalo v Škofji Loki, v četrtek 1. septembra, v organizaciji domačega DU s predsednico Mano Veble Grum na čelu.

Po odhodu v zgodnjih jutranjih urah smo na prireditveni prostor prispeli med prvimi in si zagotovili dobre sedeže. Organizator je naštel okrog šest tisoč gorenjskih upokojencev. Lepo vreme in dobra organizacija sta bila idealna za klepet s starimi in novimi prijatelji ob

hrani in pijači. Številni so si tudi ogledali znamenitosti starega dela mesta.

Slavnostno govornik predsednik DU Slovenije, Vinko Gobec, je v govoru izpostavil nekatere probleme upokojencev. Deležen je bil bučnega aplavza. V sledečem programu, ki ga je povezoval Janez Debeljak, so nastopili Pihalni orkester Škofja Loka, Mešani pevski zbor Vrelec DU Škofja Loka, plesna skupina Loške skokice in številni drugi.

Za zabavni program so poskrbeli loški kvartet Stric Jemc, igravec Janez Debeljak in

ansambel Škaf - DU Škofja Loka.

Po uradnem delu srečanja smo se moravški upokojenci odpravili na skupno kosilo v tristoletno gostilno Aleš v Mavčičah pri Kranju. V spominu nam bo ostalo prijetno druženje, dobra organizacija in varna vožnja našega šoferja Cirila.

Po zapisu JOŽETA NOVAKA

PISMA BRALCEV

Ker se v vsaki številki pojavlja več pisem bralcev in odmevov na članke, finančna sredstva pa so strogo omejena, sem prisiljena njihovo dolžino omejiti na 2 000 znakov. Presledek se ne upošteva kot znak. Avtorje naprošamo, da se določila držijo, kajti v nasprotnem primeru bo prispevek objavljen le do 2000. znaka.

Po sprejetju sklepa, da ima vsak avtor pisma bralcev možnost dvakrat replicirati na isto temo, v prihodnje ne bomo objavljali več kot dve repliki istega avtorja na isto temo.

(Uredništvo)

Še enkrat malo o številkah!

Dne 7. 9. 2005 je župan g. Martin Rebolj na ATV kanalu ob koncu oddaje razlagal, da so se v časopisu pojavile zavajajoče informacije o zneskih izplačanih g. Romanu Cerarju. Ni mi jasno, v kakšnem kontekstu in komu je bila ta razlaga, s strani župana, namenjena. V prispevkih ni bilo niti s črko očitano Občini Moravče, da bi v tem primeru ravnala karkoli nezakonito, še manj pa vam, kot županu osebno. Zato se mi milo rečeno zdi malo smešno, da vi, ki ste župan nas vseh in vsekakor odgovoren skrbeti za zakonitost, sploh javno komentirate naveden primer, saj do sedaj ob identičnih primerih ni bilo niti besede. Še enkrat z vso odgovornostjo v celoti vztrajam, da iz dokumentacije, ki je bila priložena dopisu, in ki ste ga osebno podpisali, izhaja, (beri pravilno), da je bilo iz proračunskih sredstev za g. Romana Cerarja porabljenih 7.916.257,00 SIT. S svojim prispevkom nisem in nimam namena kogar koli zavajati. Pač taka so dejstva. Do enakih podatkov je v svojem prispevku prišel tudi g. Daniel Cerar, samo da k znesku, ki ga je objavil on, ni bilo prišteto: uporaba telefona, izplačilo sejnin za leto 1999 in plačilo davka na izplačane plače. Če pa se mi argumentirano dokaže, da za znesek 7.916.257,00 SIT, (poenostavljeno) proračun ni bil obremenjen in da Občina za g. Romana Cerarja v nekaj manj kot štirih letih ni porabila 7.916.257 SIT, sem se pripravljena vam občanom in občankam opravičiti. Vendar menim, da iz dokumentacije, ki mi je bila posredovana, to ne bo potrebno. Prav z nestrpnostjo pričakujem tabelo, ki bo po županovih besedah objavljena v naslednjih Novicah iz Morav-

ške doline. Za mene so relevantni podatki, za koliko je bilo porabljenih proračunskih sredstev za g. Romana Cerarja, in to še enkrat poudarjam: 7.916.257,00 SIT.

Izposojam si besede, ki jih nešteto krat uporablja g. Roman Cerar: »Seješ veter – žanješ vihar.«

IVANKA VIDIC

Podžupanska plača

Na zastavljeno vprašanje gospe Ivanke Vidic v Novicah iz Moravske doline, koliko sem zaslužil kot podžupan, naj navedem nekaj dejstev. Za mene in upam, da tudi za občanke in občane, ki prebirajo naš časopis je verjetno bolj zanimiv podatek, koliko denarja sem dejansko prejel za opravljanje te funkcije in ali je bilo vse izplačano po zakonu. O zakonitosti ni dvoma, saj zakon natanko določa višino plač občinskih funkcionarjev, je pa očitno »prodajanje megle« okoli zneska, ki sem ga dejansko prejel. Vsakdo lahko preveri številke, ki jih navajam. V času mojega mandata podžupana sem v skladu z zakonom prejemal mesečno cca. 71.000 SIT neto, kar skupaj za štiri leta znese z vsemi odtegljaji s poračunom dohodnine 3.175.160 SIT neto.

Ali je 600.000 SIT davkoplačevalskega denarja, ki ga je prejela vaša hči zakonito, pa še niste odgovorili?! Številne bralce zanima prav to vprašanje, na kakšen način in s kakšno pravno podlago, sklepom, odlokom je vaša hči prejela navedena sredstva. Verjetno se vam ne bo težko »pogirati« s številkami in objaviti koliko let in koliko denarja je prejela od Gasilske zveze Moravče do sedaj skupaj in ali mogoče zveza komu plačuje telefon in koliko je stal zvezo do sedaj.

Spodobi se, da na to vprašanje odgovorite in pojasnite vsem članom Gasilske zveze Moravče, ki že kar nekaj časa čakajo na pojasnila, za kaj se trošijo sredstva, ki jih občina vsako leto namenja Gasilski zvezi Moravče.

Kot je razvidno iz pisanja, se razumete na vse in kot kaže, ste zelo izobražena in razgledana oseba, zato predlagam, da na ATV organiziramo okroglo mizo, kjer bi soočili svoje poglede z menoj, in mislim, da bi se lahko pridružil tudi naš župan Martin Rebolj. Da ne bo nejasnosti, stroške snemanja bom plačal sam osebno, prostor v našem časopisu pa res ni namenjen najinemu dopisovanju.

Članek avtorja Danila Cerarja pa skoraj ni vreden komentarja, saj so vsi podatki neresnični. Od uspešnega podjetnika bi lahko opravičeno pričakoval, da bo pri takšnih podatkih bolj natančen. Sam se v ocenjevanje njegovega prispevka k razvoju občine Moravče ne bom spuščal. Prav tako gospoda Danila Cerarja ne mislim tako ali drugače opisovati. Vse namreč kaže, da navedeni gospod ravno ni več osnovne matematike seštevanja in odštevanja, ali pa me je želel namerno žaliti, za kar se bo pač znašel pred sodiščem in tam pojasnil name-re laganja in zavajanja bralcev časopisa.

ROMAN CERAR, občinski svetnik

Odgovor na pisanje g. Merele.

Spoštovani g. Merela!
Nad vašim pisanjem sem bil presenečen, ker sem v njem zasledil tudi svoje ime, češ da sem pod vplivom ge. Bizjanove. Pa pojdiva k stvari. Vi trdite, da ne podpiram razvojnega programa Občine Moravče. Razvojni pro-

gram občine Moravče je potrjen z strani občinskega sveta in se ga tudi držim. Razvojni program mora biti napisan tako dobro, da ga potrdi minimalno 8 svetnikov. Če nekdo razglasi svoj razvojni program in ni »požegan« na občinskem svetu, je neveljaven. Želite graditi ceste. V proračunu imate zagotovljenih 5 milijonov sredstev za ureditev tehnične dokumentacije, nabavo zemljišč in ureditev meja. Kot sami veste poteka cesta nad vasjo Zalog po zasebnih zemljiščih. Pri lastnikih, da bi pridobili notarsko overjene podpise, sem preveril, še sploh niste bili. Časa za porabo teh sredstev imate do konca letošnjega leta. V nasprotnem primeru boste tudi ta denar izgubili, ker je namensko predviden le za ta namen in se z rebalansom prerazporedi. Koliko imate pridobljenih lastnih sredstev? Nič. Živimo v EU in so časi, ko so delali po partizansko minili. Za oporni zid na Hribu se z g. županom dogovorita, da bosta drugič oba enako govorila. Vi ste na občinski seji zagotavljali, da gre za sanacijo opornega zidu pod domom krajanov, a ATV je kazala drugega. Mislim, da je prav, da veste, da je proračun kompromis minimalno osmih svetnikov z županom. S petimi svetniki proračuna ni mogoče sprejeti ne glede na to, da vas skupina uporabi za svoje orodje v medijski vojni proti devetim svetnikom, ki smo vam zagotovili sredstva, da lahko začneta delati. Nisem pod vplivom nikogar, glasujem namreč po svoji vesti.

JOŽE RIBIČ

Modrovanje g. Merela

V zadnji številki Novic ste pisali pismo o vaših problemih in našli krivca. Čutim se dolžnega, da vam odgovorim. Očitno je, da vaše KS ne poznate v celoti. Našli ste si čas, da blatite krajanje Dešna, občinske svetnike in pridigate, kaj morajo še postoriti. Niste pa se vprašali, kako rešiti vaše probleme. Upam, da je to pismo nastalo na podlagi trenutne jeze in nerazumnega razmišljanja. Vi in vaši somišljeniki ste si očitno za vzor vzeli KS Dešen in povem vam, če nas boste posnemali, se za vaš razvoj ni treba bati. Namesto, da nas blatite, raje z nami prijateljajte. Dejstvo je, da za težave, ki jih imate, ne krivite drugih! Verjamem, da ste potrebni boljših cest in napredka, vendar za neuspeh ni kriva KS Dešen, saj smo v istem »zosu«. Krajanje smo z velikanskim odrekanjem, velikim finančnim vložkom, samim delom in sofinanciranjem občine prišli do dobrin, ki jih je potrebno še nadgrajevati – **na to smo ponosni!** Čudi me, da »novacije« v vaši KS opisujete, kot nekaj, kar je padlo z neba. **»Tu je začetek problemov!«** Tudi krajanje vaših vasi, so se odrekli veliko prostega časa in finančnih sredstev, da imajo to, kar vi trdite, nekaj 100 metrov ceste. Z veseljem sem delal s krajanje Zg. Prekra, ki so sodelovali in stopili skupaj z Dešnani in vas posodobili, da je ni prepoznati.

Pa še odgovori na vaše spraševanje (brez števil, kajti niste na tekočem). Ceste so izredno drage in številko, ki ste jo navedli razpolovite, kajti polovico ceste poteka po vaši KS. Želite prostor za šport. Vaš bivši predsednik se je trudil, takrat bi mu morali pomagati in ne nagajati. Strinjam se z vami glede ceste Vače - Dolsko, vendar ima cesta obremenitvene omejitve, ki jih je potrebno spoštovati. Kamnolom ima svojo traso, kjer prevažata material, če bi spoštovali pravila, ne bi bilo potrebno prihodnje leto obnoviti že asfaltirane ceste na Lazah. Mogoče se vi ne spominjate, vendar je bila cesta Grmače – Zg. Ribče prioriteta leta 1990 vseh nas skupaj, za kar smo plačevali petletni samoprivepek in jo naredili do doma na Hribu. Glede vode sem užaljen, ker ne veste zgodovine. Na grožnje glede prevoza otrok pa vam rečem, da vam boljšega in kvalitetnejšega prevoza ne bo ponudila nobena občina in prevoznik.

Zapomnite si: veliki lahko vzamejo, majhni si to priborijo s pametjo!

MIHA TRDIN, predsednik KS Dešen

Žulje boste morali ozdraviti sami

Odgovor na pismo g. Merela in ...?

Veseli me, da ste po desetih letih, odkar je naša KS postala samostojna opazili naš napredek. Ponosna sem na sokrajane, ki so složni in se skupaj dogovarjamo o razvoju kraja. Skupaj se odločamo za posamezne projekte in jih izpeljemo do konca. Lastniki so brezplačno odstopili vsa zemljišča, zbrali smo več milijonov finančnih sredstev (nakazovali na račun na občino), naredili na tisoče prostovoljnih ur, da imamo to, kar nam oporekate. Kjer se ljudje trudijo, jim tudi občina prisluhne.

Še kratki odgovori na vaše očitke:

Očitate mi, da so svetniki pod mojim vplivom. Moram vam povedati, da s kolegi dobro sodelujemo in smo tudi za razvoj vaše KS, vendar je največja naloga vas samih, kako se boste odločali. Pozabljate tudi, da Zg. Prekar spada v vašo KS! Ker pa z Dešnani dobro sodelujejo, smo jim rade volje tudi fizično pomagali, da je cesta Dešen-Zg. Prekar dokončana. Prevoze otrok ureja zakon. Tudi naši otroci pešačijo po 2 km in več. Nisem predstavnica športnega društva. Moram vas spomniti, da ste imeli iz vaše KS v OS dva svetnika: Maksa Strmljana (v prvem mandatu) in Ivanko Kocjančič (v vseh treh) pa se vprašajte, kaj sta naredila za vas!? Glede mojega obnašanja na sejah OS pa vam povem, da se nanje dobro pripravim in lahko suvereno govorim za gospodnico. Pisma bralcev niso honorirana.

Želim vam, da stopite skupaj, pripravite realne načrte, svetniki in vsi, ki smo odgovorni za napredek občine vam, bomo radi pomagali.

BRANKA BIZJAN

Srce in duša ve,
kako boli, ker te več ni ...

V SPOMIN

Čas beži, 28. septembra mineva že 10 let, odkar nas je prežgodaj zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

JANEZ OSLONIK
Iz Selc pri Moravčah

Mirno zdaj počivaj,
plačilo božje večno uživaj.
Iskrena hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

MILENA

CERAR ARNUŠ

1962 – 1998

FRANC CERAR

1921 – 1987

JELKA CERAR

1930 – 2004

V življenju ni ničesar, kar bi lahko imeli za vedno,
vse nam je dano za določen čas.
Prihajamo in odhajamo kot valovi.
Nekateri pustijo le rahlo sled,
drugi za seboj pustijo dobre sledi,
da jih lahko uživajo naslednji rodovi.
Hvala vam in počivajte v miru.

Hvala vsem, ki se jih spominjate, prižigate sveče, prinašate rože na njihov poslednji dom.

Lojze, Sabina in Karmen

AVTOSERVIS

PLANINC d.o.o.

Vrhpolje 43, Moravče
Tel.: 01/723-13-38
GSM: 041/686-509

VULKANIZERSTVO

prodaja, premontaža, centriranje in hranjenje gum
kontrola in polnjenje klimatskih naprav

Bliža se čas menjave letnih pnevmatik za zimske. To lahko storite pri nas, saj vam poleg ugodnih cen za menjavo in centriranje, po ugodnih cenah nudimo tudi pnevmatike različnih proizvajalcev.

Pri nas kupljene pnevmatike vam brezplačno montiramo in centriramo!

Delavni čas: od ponedeljka do petka 7.00 - 19.00
sobota 7.00 - 13.00

info@avtoservis-planinc.com www.avtoservis-planinc.com

AVTOŠOLA LONČAR d.o.o.

Slamnikarska 1a, 1230 Domžale

pri stanovanjskem objektu KRIZANT (bivši Toko)
oz. za kitajsko restavracijo v Domžalah

Marko: 041/785-735, Barbara: 031/209-501,
Janez: 041/697-971, Milan: 031/303-033

Tečaj CPP 17. oktober ob 18. uri

Tečaji za traktoriste 7. november

Zbiramo prijave za tečaj prve pomoči.

SPINA

UGODNO:

Pivo Union 0,5l stek	159,00 SIT
Vino Cviček, kakovostno II	765,00 SIT
Belo vino Haložan II	429,00 SIT
Zeliščni liker Jagermeister 0,7 l	2470,00 SIT
Donat II, steklenica	219,00 SIT
Keksi Jaffa, pomaranča, 150 g	159,00 SIT
Zamrznjeni marelični cmoki, 500 g	384,00 SIT
Skuta 10% m.m., 500 g LJUB.MLEK.	289,00 SIT
Poli salama 500 g + 150 g BREZPLAČNO	659,00 SIT
Kranjska domača klobasa vak.pak.	1359,00 SIT
Mehčalec za perilo Lenor 1 l	499,00 SIT

Lahko pa nas obiščete na internetni strani:

<http://www.spina-doo.si>

Tu lahko pogledate še večjo ponudbo ugodnih cen.

Mercator

sliko pleskarstvo^o PIRC

Matej Pirc s.p.
gsm 041-647-602
Stegne 11
1251 Moravče
www.slikopleskarstvo-pirc.com

- prekrivanje streh,
- kleparska dela,
- montaža strešnih oken

stavbno kleparstvo

Robi Jančar s.p.
Vrhpolje 5, 1251 Moravče
gsm. 041 352 057

KG PUSTOTNIK ORGANIZIRA PLESNE TEČAJE V MORAVČAH.

Organiziramo

- družabne plesne za odrasle (standardni in latinsko-ameriški plesi),
- trebušni ples.

Za dodatne informacije pokličite: 041/879-354

MIZARSTVO

AVBELJ Milan s.p.

izdelava pohištva po meri

Stegne 1, 1251 Moravče tel.: 01/723-14-76, gsm: 041/641-446

Kmetija Tič - Pr Matčk iz Serjuč 8 vabi k nakupu
jabolk iz integrirane pridelave v domačem
nasadu sort

IDARED, JONAGOLD in ZLATI DELIŠES.

Za več zdravja na vaši mizi pokličite 051 339 971
ali jih obiščite na kmetiji.

Po dogovoru lahko dobite tudi jabolčni mošt izpod
stiskalnice za pripravo jabolčnega soka.